

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
LJUBLJANA,
KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 5
TELEFON 55-22 DO 55-26

ROKOPISI SE NE VRAČAJO

IZHAJA VSAK DAN RAZEN
PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INŠERATNI ODDELEK
LJUBLJANA

TELEFON 38-32 38-33

POŠTNI CEKOVNI RACUN
LJUBLJANA ŠTEV. 9-36601-1

OGLASI PO CENIKU

MESEČNA NAROČNINA
45 DIN

G L A S I L O O S V O B O D I L N E F R O N T E S L O V E N I J E

Naši najboljši delovni kolektivi

Borba za nadaljnje pospeševanje in povečanje proizvodnje mora biti nerazdvojno povezana z borbo za boljšo kakovost

**Govor ministra za laško industrijo FLRJ Andrije Hebranga
ob slovesni izročitvi prehodne zastavice najboljšemu delovnemu kolektivu
sladkorne industrije**

Beograd, 14. marca. Na slovesnosti ob izročitvi prehodne zastavice najboljšemu delovnemu kolektivu prehranske industrije v naši državi je govoril minister za laško industrijo zvezne vlade Andrija Hebrang, ki je dejal:

Sladkorna industrija je dosegla v lanskem letu pomembne zmage. Po količini izdelanega sladkorja in drugih proizvodov je pustila daleč za seboj staro Jugoslavijo. Proizvodnja sladkorja se je skoraj podvojila v primerjavi s predvojnimi, kar je brez dvoma zaslug delovnih kolektivov sladkorne industrije in njenih voditeljev. Vsi vi, tovariši, morate biti ponosni na delovne zmage naše sladkorne industrije v lanskem letu.

Sladkorna industrija je odvisna od uspešnega dela naših kmetov. Kmetje so lani s svojim trudom in pridnostjo preskrbeli naše sladkorne tovarne z zadostnimi količinami sladkorne pese. Vi ste to peso predelali v sladkor in druge proizvode. Zaradi požrvalnega dela naših kmetov in vaših delovnih naporov naši državi ne primanjkuje več tega važnega proizvoda.

Od uspehov sladkorne industrije je imela neposredno korist vsa država. Mnogim kategorijam potrošnikov smo povečali obrok sladkorja. S tem so njihove potrebe po sladkorju v glavnem krije. Izboljšala se je njihova prehrana. Razen tega je dovoli sladkorja v prosti prodaji.

Veliki uspehi v sladkorni industriji v letu 1947. nas ne smejo uspavati. Če hočemo izpolniti glavne naloge sladkorne industrije namreč neprestano dvigati proizvodnjo, izboljšati kakovost blaga in znižati prodajne cene, tedaj moramo ugotoviti tudi slabosti, pomanjkljivosti in napake pri našem delu in jih dobro proučiti. Kakšne naloge stoji pred sladkorno industrijo? Dotaknil se bom v kratkem najvažnejših.

1. Titov petletni plan je dal velike naloge sladkorni industriji. Če hočemo te naloge izvršiti, bomo morali odločno prekiniti s starim pojmovanjem in z zastarelo prakso v sladkorni industriji. Od stare Jugoslavije smo podedovali primitivne značilnosti sladkorne industrije in kampanjski značaj sladkorne proizvodnje. Lani smo v kratki sladkorni kampanji z obstoječimi tovarniškimi daleč presegle predvojno proizvodnjo. Če bomo v proizvodnji sladkorja krenili po novi poti, če bomo kombinirali proizvodnjo in podaljšali kampanjo na dvakratno dobo, bomo lahko z manjšimi rekonstrukcijami in skoraj brez gradnje novih sladkornih tovarnic v letu 1951 izdelali količino sladkorja, ki jo določa petletni plan. Naši najboljši strokovnjaki so dobili nalogo, da morajo ta problem rešiti. Delajo marljivo in uspešno. Ze sedaj lahko rečem, da dajejo znanstvene analize in praktični poskusi instituta za prehransko industrijo poročila za uspešno rešitev tega važnega vprašanja.

2. Petletni plan je predpisal znatno povečanje proizvodnje prehranske industrije »ob istočasnem izboljšanju kakovosti in pakiranja prehranskih proizvodov«. Veliko povečanje sladkorne proizvodnje lani je spremljalo poslabšanje kakovosti. Do tega je prišlo,

— ker kakovosti niso posvečali zadosti pozornosti,

— ker imajo mnogi gospodarski voditelji nepravilen odnos z ozirom na kakovost,

— ker se drža direktije in uprave tovarni smeri manjšega odpora in samovoljno menijo recepte ter tehnološke procese, s čimer se poslabša kakovost blaga,

— ker ni bilo nadzorstva nad kakovostjo in ni bilo nikoli poklican na odgovornost zaradi slabe kakovosti,

— ker je bilo mogoče zaradi majhnih zalog blaga in velikega povpraševanja prodati tudi blago najslabše kakovosti.

Tudi embalaža in pakiranje niso posvečali zadosti pozornosti. Embalaža je slaba kakovosti, pakiranje neokusno in neigijenično. Bili so primeri, da se je zaradi slabe embalaže pokvarila tudi kakovost blaga.

S takimi stvarmi moramo takoj in odločno prenehati. Domači potrošniki — in to so v velikanski večini delovni ljudje — imajo pravico do dobre kakovosti proizvodov. Naša država se dviga iz razdobja splošnega pomanjkanja industrijskega blaga širake potrošnje. Domači potrošniki bodo po pravici izbirali in kupovali samo proizvode dobre kakovosti.

Kakovost proizvodov in ni ne more biti samo vprašanje naših inženirjev in tehnikov. Temu vprašanju morajo posvetiti vso pozornost celotni delovni kolektivi v naših tovarnah na

vseh delovnih mestih in pri vseh fazah proizvodnje. Dobra kakovost blaga in dobro pakiranje morata postati vprašanje ugleda vsake posamezne tovarne in njenega delovnega kolektiva.

Tovariši, letos moramo odločno prekiniti z nepravilnim in nekulturnim odnosom do kakovosti blaga in pakiranja. To moramo storiti vsi, od ministrstva za laško industrijo in direktije do vsakega posameznega podjetja. Boj za nadaljnje povečanje tampa in obsega proizvodnje mora biti neločljivo povezan z borbo za visoko kakovost.

Da bomo zagotovili dobro kakovost proizvodov, je potrebno: predpisati obvezne recepte in tehnološke procese, boriti se za strogo ravnanje po tehnoloških procesih, strogo izvajanje tehnološke discipline v vseh tovarnah, uvesti nadzorstvo nad kakovostjo v tovarniških laboratorijih in industrijskih inštitutih, poklicati na odgovornost direktije in uprave podjetij zaradi kršitve tehnoloških procesov, poslabšanja kakovosti blaga, slabega pakiranja in obvezati tovarniške laboratorije, da bodo pošiljali vzorce ter lasno analizo pristojnim institutom ministrstva in direktij zaradi preizkusa kakovosti blaga. Ti ukrepi bodo naglo izboljšali kakovost naših proizvodov ter ugled naše industrije.

3. Petletni plan predpisuje znižanje lasne cene za 40%. Sladkorna industrija je lani dosegla resno zmago pri znižanju lasne cene. Lasna cena je bila znižana za 8,31%. Boju za znižanje lasne cene moramo posvetiti mnogo večjo pozornost kot doslej. Neprestano dviganje proizvodnosti lani in znižanje lasne cene je glavni vir naše vedno večje akumulacije.

Podpis pogodbe o letalskem prometu med Jugoslavijo in Čehoslovaško

Beograd, 15. marca. V ministru za promet FLRJ je bila podpisana večeraj pogodba o letalskem prometu med FLRJ in Čehoslovaško republiko.

Razgovori za sklenitev te pogodbe so se začeli 12. marca v Beogradu in so potekali v popolnem medsebojnem razumevanju ter v duhu bratskega sodelovanja.

Nova pogodba omogoča znatno razširitev letalskega prometa med obeh državama kakor tudi promet na daljših progah preko njunih ozemelj.

Pogodba sta podpisala za Čehoslovaško republiko šef državne uprave za letalski promet general Viljem Stanovski, za FLRJ pa pomočnik ministra za promet Alojz Čeper in glavni upravnik uprave civilnega letalskega prometa generalni major Vladislav Ambrožič.

Slovesnemu podpisu pogodbe so prisostvovali svetnik čehoslovaškega veleposlanstva dr. Arnošt Karpišek, trgovinski ataše Artur Samek in ataše za letalski promet FLRJ.

Po podpisu pogodbe je govoril pomočnik prometnega ministra Alojz Čeper in med drugim dejal:

Dovolite mi, da vam v imenu ministra za promet čestitam ob sklenitvi tega sporazuma, ki bo omogočil neoviran razvoj letalskega prometa med našima dvema državama kakor tudi prevoz preko naših držav. Ta pogodba ne bo zadovoljila samo potrebe, ampak bo ustvarila tudi možnost za nadaljnjo razširitev.

Z naše strani ne smatramo te pogodbe za neko novo dejanje, ampak samo za podaljšanje bratskega sodelovanja obeh naših letalstev na podlagi prijateljstva in bratskih odnosov med našima dvema republikama.

V svojem odgovoru je šef državne uprave za letalski promet Čehoslovaške republike general Stanovski med drugim dejal:

Podpisana pogodba ne zadovoljuje samo sedanjih potreb obeh držav, ampak omogoča, da se bodo prometne zveze pomnožile in podaljšale. Zavedati se moramo, da lahko samo sodelovanje naših civilnih letalstev povzroči, da bo letalski promet naših držav izpolnil moderne zahteve današnjega letalskega prometa.

V skupini C si je priporil prvo mesto rudnik Črna, ki je presejal plan za 6,8 odstotkov.

Na seji je bilo sklenjeno, da je treba še bolj pospeševati organizacijo mladinskih delovnih skupin v rudnikih, saj so te skupine mnogo pripomogle k povečanju proizvodnje.

Jugoslovanska kolonija v Alesandriji maršalu Titu
Beograd, 15. marca. Člani jugoslovanske kolonije v Alesandriji v Egiptu so poslali maršalu Jugoslavije Josipu Brozu Titu tole brzojavko:

S svoje letne skupščine vam pošilja jugoslovanska kolonija v Alesandriji, naš dragi tovariš maršal, prirčne pozdrave z željo, da bi se mogli kmalu vrniti v domovino in da bi s skupnim delom pod vašim modrim vodstvom prispevali k izvedbi petletnega plana za srečno bodočnost nas vseh.

Ameriški senat je sprejel
Marshallov načrt
Washington, 14. marca. (Reuter) Ameriški senat je davi sprejel Marshallov načrt z 69 proti 17 glasovom. Načrt mora sprejeti še Predstavniški dom. Senat je odklonil vse dodatne predloge.

lacije in stalnega dvigovanja materialne ter kulturne stopnje življenja delovnih ljudi.

4. Da bi zagotovili nadaljnji vestranski napredek sladkorne industrije v letošnji kampanji, moramo že sedaj napraviti in izvesti različne ukrepe. Med najvažnejše ukrepe spadajo temeljiti in pravočasni remont naših sladkornih tovarn, preizkus dosežane organizacije dela in njeno izboljšanje, dvig strokovne kvalifikacije delavcev v sladkornih tovarnah. Inženirji, tehniki, mojstri in udarniki morajo prenašati svoje znanje in svoje izkušnje na ves kolektiv v podjetju. Samo na ta način bomo dvignili strokovno znanje in spretnost vseh delavcev v podjetju, zagotovili obseg proizvodnje, znižali lastno ceno in izboljšali kakovost blaga.

Na koncu bi rad poudaril, da so imeli tudi delavci naših sladkornih tovarn neposredne koristi od uspehov sladkorne industrije. Povprečna urna meza delavca se je v sladkornih tovarnah dvignila za 8,7%, nasploh povprečni plači leta 1946. Delavci naših sladkornih tovarn so prebili 18.384 dni na plačanem letnem odmoru. Iz fonda vodstva je bilo razdeljenih okrog 2 milijona dinarjev za nagrade, premije in okrevišča.

Zahvaljujem se vašemu delovnemu kolektivu za njegov junaški boj in za požrvalno delo v lanskem letu. Čestitam vam, tovariši, ob veliki delovni zmagi in ob predaji prehodne zastavice centralne uprave zveze delavcev in nameščencev prehranske industrije. Vaš delovni kolektiv je zgled delovnim kolektivom vseh naših sladkornih tovarn.

Pod vodstvom tovariša Tita naprej k novim delovnim podvigom in zmagam!

DELOVNO LJUDSTVO MADŽARSKE PROSLAVLJA NAJVEČJI PRAZNIK V ZGODOVINI MADŽARSKE — STOLETNICO REVOLUCIJE L. 1848

**Predsednik Madžarske republike Zoltan Tildy je otvoril program
proslave z odprtjem razstave „Revolucionarno leto 1848“**

Budimpešta, 14. marca. (Tanjug) Delovno ljudstvo Madžarske proslavlja s svojo demokratično vlado po vsej državi največji narodni praznik v zgodovini Madžarske — stoletnico revolucionarnega leta 1848.

Budimpešta se je davi prebudila okrašena z zastavami Madžarske, Sovjetske zveze, Jugoslavije, Poljske, Češkoslovaške, Rumunije, Bolgarije, Francije in Italije. Mladinske in množične organizacije z zastavami in transparenti so vzklikale po ulicah svobodni republik, demokratični vladi, pogodbam z demokratičnimi sosednimi državami, triletnemu gospodarstvenemu načrtu in svobodoljubnim idejam iz leta 1848. Na velikih trgih so orkestri madžarske armade igrali narodne pesmi. V podjetjih in tovarnah so postavili slike Kossutha in Petöfija; zidovi so okrašeni z gesli, s katerimi delavci pozdravljajo pobudnico delovnega tekmovanja — komunistično partijo Madžarske.

Delavci velikih tovarn »Weiss — Manfred« na Csepelu so sklenili, da bodo začeli s slovesno proslavo stoletnice revolucije z delovnim tekmovanjem. Na seji so v navzočnosti predsednika republike obljubili, da bodo napeli vse sile za dvig proizvodnje.

Predsednik republike Zoltan Tildy je začel slovesen program proslave stoletnice revolucionarnega leta 1848 z otvoritvijo razstave »Revolucionarno leto 1848«. Slovesne otvoritve razstave v Narodnem muzeju so se udeležili predsednik vlade Lajoš Dinnyes, delegacije tujih držav, člani diplomatskega zbora, predstavniki madžarskih koalicijskih strank, zveze madžarskih sindikatov in predstavniki množičnih ter mladinskih organizacij.

Danes je sprejel predsednik republike Zoltan Tildy v navzočnosti predsednika vlade Lajoša Dinnyesa in vseh članov vlade delegacije Sovjetske zveze, Jugoslavije, Poljske, Češkoslovaške, Bolgarije, Francije, Rumunije, Italije in Avstrije, ki so prišle na proslavo stoletnice revolucije.

Vsi demokratični časopisi pozdravljajo današnji narodni praznik in podarjajo, da slavi Madžarska stoletnico v pogojih popolne narodne svobode in samostojnosti, v pogojih, ki ji zagotavljajo vestranski napredek na demokratični poti. »Szabad Nepc« podarja, da je dosegla demokratična vlada v treh letih pomembne uspehe v boju proti kapitalistični reakciji, domaćim izdajalcem in tujim plačancem, s čimer je ustvarila močno narodno enotnost. Naša narodna enotnost, piše časopis, je zajela danes vse delovno ljudstvo. Država je postala ljudska last.

Maršal Tito — Dinnyesu

Beograd, 15. marca. Ob proslavi 100-letnice madžarske revolucije je poslal maršal Tito predsedniku vlade republike Madžarske Lajošu Dinnyesu naslednjo brzojavko:

»Ob 100 letnici revolucije leta 1848, ko se je madžarski narod z orožjem v roki dvignil, da izvije svojo nacio nalo neodvisnost, in je temeljito pretrgal avstroogrskega monarhija, eno izmed trdnjav Svete aliance, mi dovolite gospod predsednik, da v imenu vlade in ljudstva FLR Jugoslavije kakor tudi v svojem imenu sporočim prirčne čestitke vam in vsemu madžarskemu narodu.

Poslujemo se prilike, da ob enem poželimo madžarskemu narodu še več

jih uspehov v njegovem dosedanjem napornem delu za izgraditev svoje države ter za poglobitev in okrepitev ljudske demokratije.

Čestitka dr. Ivana Ribarja Zoltanu Tildyju

Beograd, 15. marca. Predsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ dr. Ivan Ribar je poslal predsedniku Madžarske republike g. Zoltanu Tildyju tole brzojavko:

Srečen sem, ker lahko v imenu Prezidija Ljudske skupščine FLRJ in v svojem imenu izrazim vam in vsemu madžarskemu ljudstvu najprišrčnejše čestitke in najboljšje želje ob državnem prazniku 15. marca.

Želim, da bi bila proslava dneva revolucije, simbola svobode madžarskega ljudstva, vzpodbuda za nove uspehe pri notranji obnovi in graditvi vaše države, za udruten demokratičnih pridobitev in za poglobitev prijateljskih ter zavezniških stikov med našimi narodi.

Markosova čestitka

Budimpešta, 15. marca. (Tanjug) Deželni odbor za proslavo revolucionarnega leta 1848. je prejel od predsednika začasne demokratične vlade Svobodne Grčije brzojavko, v kateri čestita general Markos madžarskemu ljudstvu ob narodnem prazniku.

Grško ljudstvo, pravi Markos v brzojavki, ki je prišljeno z orožjem v roki, brani svojo svobodo in neodvisnost pred angloameriški imperialisti in njihovimi hlapi, želi nove uspehe madžarskemu ljudstvu pri utrjevanju demokratičnih pridobitev, ki služijo prijateljskim med narodi in splošnemu napredku.

ODGOVOR SOVJETSE VLADE NA ITALIJANSKO NOTO GLEDE REPARACIJ IN TRGOVINSKIH POGAJANJ

Moskva, 15. marca. (Tass) Konec minulega leta je poslala italijanska vlada sovjetski vladi predlog, naj bi se pričela pogajanja o sklenitvi gospodarskega in trgovinskega sporazuma med ZSSR in Italijo. V odgovoru je sovjetska vlada sporočila italijanski vladi, da pristaja na pogajanja. Ob enem je sovjetska vlada predlagala, naj bi se pričeli vzporedno z gospodarskimi in trgovinskimi pogajanjimi razgovori o reparacijah Sovjetski zvezi, določenih z mirovno pogodbo z Italijo 10. februarja 1947. Italijanska vlada je dne 12. januarja sporočila sovjetski vladi, da je z zadovoljstvom sprejela pristaneke sovjetske vlade, na gospodarska in trgovinska pogajanja ter je izrazila željo, naj bi se čimprej pričeli razgovori o blagovnem prometu med ZSSR in Italijo na podlagi predlogov, navedenih v notni italijanske vlade in v odgovoru sovjetske vlade dne 15. decembra 1947.

Kar se tiče stališča italijanske vlade glede razgovorov o reparacijah, ne vidi sovjetska vlada razlogov za odlaganje tega vprašanja in smatra, da je treba vzporedno s pogajanjimi za sklenitev sporazuma o blagovnem prometu, o trgovini in morski plojbi, proučiti tudi vprašanje italijanskih dobav Sovjetski zvezi na račun reparacij. Sovjetska zveza je mnenja, da sklenitev sporazuma o vprašanju reparacij ni v nobenem nasprotju s tistimi nalogami razvoja in krepitve italijanskega gospodarstva, ki si jih je zastavila italijanska vlada.

V zvezi s tem smatra sovjetska vlada za potrebno, opozoriti na izjavo predsednika vlade De Gasperi in znanega ministra Storze, da baje Sovjetska vlada zahtevala, naj bi Italija prišla izplačevati reparacije pred rokom, ki ga določa mirovna pogodba.

Zadeva pa ni taka. Sovjetska vlada, ki je postavila predlog o zvezi s po-

gajanjimi o reparacijah, ima pred očmi, da se bo pri teh pogajanjih delo gibalo v okviru določb mirovne pogodbe, tako glede znatnega dobav, tako tudi glede roka, ki ga določa mirovna pogodba. Dobave na račun reparacij, ki jih določa mirovna pogodba, se morajo izpolnjevati v rokih, določenih s členom 74 mirovne pogodbe, nika, kor pa ne pred tem rokom. Sovjetska vlada pri tem upošteva, da bodo programi dobav iz tekoče proizvodnje italijanske industrije na račun reparacij, o katerih je bilo doseženo soglasje, v naprej omogočili, da se pripravijo ustrezni proizvodni viri, ki bi zagotovili in olajšali izpolnitev reparacijskih obveznosti Italije.

Sovjetska vlada smatra obenem za potrebno pripomniti, da v primeru sporazuma glede reparacij italijanski vladi ni treba dvomiti, da ne bi bila rešena vsa druga vprašanja v zvezi z gospodarskimi in trgovinskimi odnosi med ZSSR in Italijo v obojestransko korist, kolikor bi bilo to odvisno od Sovjetske zveze.

Kar se pa tiče vprašanja italijanske vlade o načrtu sporazuma o trgovini in pomorski plojbi, namerava sovjetska vlada ta sporazum oprati na načelo največjih ugodnosti za obe strani, ki glede vseh vprašanj, ki zadevajo trgovino in pomorsko plojbo.

Pogajanja med ZSSR in Finsko o sklenitvi zavezniške pogodbe se bodo pričela 22. marca v Moskvi

Moskva, 15. marca. (Tass) Predsednik Finske republike g. Paasikivi je poslal 9. marca odgovor finske vlade na predlog predsednika ministrskega sveta ZSSR Josipa V. Stalina, da naj bi se pričela pogajanja za sklenitev pogodbe o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči med ZSSR in Finsko.

Gospod Paasikivi sporoča, da je bil predlog sovjetske vlade poprej predložen v proučitev parlamentarnim strankam, ker je sklenitev pogodbe odvisna od parlamenta, in da so nekateri poslanci pri proučevanju tega vprašanja izrazili pomisleke glede sklenitve vojaške pogodbe.

Gottwaldova vlada je sprejela več važnih zakonov v korist kmetov

Praga, 15. marca. (Tanjug) Češko-slovaška vlada je na zadnjih dveh sejah sprejela več zakonskih načrtov, ki so zaradi saboterstva nekaterih članov prejšnje vlade dolgo čakali na rešitev. Vlada je odobrila načrt zakona o kmetijskem kratkoročnem in dolgoročnem posojilu. Kratkoročno posojilo bo dano kmetom za nakup semen, gnojila in podobnih stvari. Dolgoročno posojilo bo služilo za dvig kmetijske proizvodnje in razdolžitve onih kmetov, ki se niso zadovoljili po lastni krivdi. Med različnimi kmetijskimi zakoni je vlada odobrila tudi načrt za-

konu o spremembi prve agrarne reforme, s čimer bodo popravljene vse dosedanje napake.

Zakonski načrt o dajanju podpor mladim zakoncem jamči mladim poročenim dvojicam za bančno posojilo 35.000 kron, pri rojstvu prvega otroka bo prevzela država plačevanje obresti od posojila, pri rojstvu vsakega nadaljnjega otroka pa bo plačala šestino celotnega posojila.

Na predlog ministra za informacije Kopeckej, je vlada sprejela odredbo, po kateri prehaja češkoslovaški film in vse radijske postaje v državno last.

Sprejeti so bili nadalje ukrepi, ki bodo preprečili zlorabo tiska.

Notranje ministrstvo je objavilo načelne podrobnosti o delovanju volnanskega središča z bivšim generalnim sekretarjem narodno socialistične stranke Krafino na čelu. To središče je imelo svoje pisarne v poslopiju centralnega sekretariata narodne socialistične stranke. Člana narodne skupščine Oto Gora in Alojz Čížek sta bila blizu sodelava Krafine. Varnostni organi so med preiskavo v prostorih centralnega sekretariata narodne socialistične stranke odkrili tajna obvestila ki so jih dajali volnari. Ob odkritju te volnarske organizacije so aretirali 20 oseb. Vse aretirane osebe so dale važne izjave. Preiskava se nadaljuje.

Ob izizvalnem predlogu predstavniškega južnoameriškega države Čile, ki je zahteval od Varnostnega sveta OZN, naj preišče okoliščnosti, pod katerimi je prišlo do demokratičnih sprememb na Češkoslovaškem, je ČTK objavil tole poročilo:

»Znano je, da so čilski fašisti lani prekinili diplomatske stike z nami in to brez vsakega poudarja z naše strani. Če zahteva čilski predstavnik od Varnostnega sveta, naj uvede preiskavo o notranjopolitičnih dogodkih v Češkoslovaški, potem je to predrzno izizvalno. Vse, Vsakomur je znano, da je bila rešitev krize dne 25. februarja popolnoma notranja zadeva našega delovnega ljudstva in da je čistjenje v političnih strankah stvar teh strank samih. Če se zaradi februarjskih dogodkov čuti kdo ogroženega, potem so to rušilni elementi in izdajalci češkoslovaškega ljudstva: to pa je stvar, ki se ne tiče Varnostnega sveta. Predlog čilskega predstavništva je navadna izizvalna go-

Ali so ljudski odbori pripravili vse potrebno za pomladansko setev?

Organi Kontrolne komisije LRS so konec februarja pregledali, kako so se ljudski odbori in »ustroji« pripravi na pomladansko setev, ali so sestavili setvene komisije, kako je s setvenimi plani, semen, ali so traktoriste postavili uredile svoje stroje in kako sklepajo pogodbe za traktorstvo oranje. Povprečna slika tega pregleda kaže, da so se ljudski odbori in lankoletni pomladanski setveni kampanji mnogo naučili. Vendar pa so neredki primeri, da tudi pri letošnjih pripravah za pomladansko setev niso izvedli vse potrebno in se za to delo ponekod niso dovolj brigali.

KRAJNE IN KRAJEVNE SETVENE KOMISIJE IMAJO VAŽNO NALOGO

Pri lanki pomladanski setvi so ljudski odbori po navadi delali največjo napako, a tem, da niso pravočasno sestavili setvenih komisij. Kjer pa so jih sestavili, te setvene komisije niso prav razumele svoje naloge. Letos se je marsikje pojavila ista hiba. Letos so sicer setvene komisije v večini ljudskih odborov sestavili, niso pa začele prav z delom. Setvena komisija je tisti organ ljudskega odbora, ki skrbi za pripravo in za izvedbo setve same. Sestavljajo jo predstavniki ljudskega odbora in množičnih organizacij. Ti predstavniki bi morali preko svojih organizacij zainteresirati ljudi za setveno delo. Po navadi pa so bili člani setvenih komisij le v toliko, da so ljudski odbori zadostili navodilom o sestavi setvenih komisij.

Nekateri ljudski odbori so bili mnenja, da je dovolj, če ustanove setvene komisije takrat, ko se bodo pomladanska poljska dela začela. Tako na primer v okrajnem ljudskem odboru v Kočevju do konca februarja še niso sestavili niti okrajne, niti krajevne setvenih komisij. Okrajni ljudski odbor v Novem mestu je sestavil do konca februarja le okrajno setveno komisijo. Slično je tudi v nekaterih drugih okrajih. Setvene komisije bi morale izvesti vse priprave za pomladansko setveno delo. V največ okrajih pa so jih prepustili kmetijskim referentom. Ti se zaradi preobremenitve z drugim delom niso mogli dovolj brigati, kako potekajo priprave, kako je s setvenimi plani, ali imajo operativni plan itd.

Prva velika hiba, ki jo so pri pripravah ugotovili kontrolni organi, je torej, da setvene komisije niso bile povsod sestavljene in niso začele z delom. To hibo so po večini ljudski odbori že odpravili, posebno pa morajo paziti, da bodo člani setvenih komisij res mobilizirali celotnega dela in da bodo prav razumeli svoje naloge. Iz te hibe izvirajo druge napake, predvsem

POMANJKLJIVA EVIDENCA

Na pomanjkljivo evidenco naletimo povsod, pri krajevnem setvenem planu, pri razdelitvi semen v okrajnem in krajevnem merilu, pri sklepanju pogodb za oranje itd.

Vsi okrajni ljudski odbori imajo takozvane okrajne setvene planove. Večina okrajnih je te planove razdelila na krajevne ljudske odbore. Toda ta plan je brez pomena, če nimajo tudi operativnega plana in evidence o poteku priprave in setvenih delih. Tako je na primer okrajni ljudski odbor v Ptujju privolno sestavil plan setvenih del — sestavila ga je okrajna planska komisija ob sodelovanju kmetijskega referenta — ni pa napravil operativnega plana. Zato seveda ne more vedeti, koliko in kakšno seme bodo potrebovali, kako je z delovno silo, kako je »ustroji« pripravi sklepanje pogodb za oranje itd. Za lanko setev je bila okrajnemu ljudskemu odboru dodeljena večja količina priznanih semen. Ta semena so bila prvenstveno namenjena proizvodnji novih semen. Na tem primeru se vidi, kakšna je posledica pomanjkljive evidence. Okrajni ljudski odbor bi moral imeti podatke za vse kmetovalce, ki so prejeli priznane seme in v času rasti nadzorovati, kako posevki uspevajo. Ker pa okraj nima podatkov, komu je ta semena razdelila, je razumljivo, da tudi ne bo mogel nadzorovati posevkov in s tem bo oškodovan semenski fond, posredno pa tudi kmetovalci sami, ker ne bodo mogli žita prodati kot semensko blago, ki ima višjo ceno.

Ni manjša ni važnost evidence pri krajevnem ljudskemu odboru. Značilen

primer slabe evidence nad razdeljevanjem semenskega žita je krajevni odbor Slivnice pri Celju. Tu je kmetovalec Ivan Kladnik iz Košnice št. 37 doblil letos 150 kg semenskega pšenice. Po nalogo ministrstva za trgovino so morali lani vsi kmetovalci prijaviti svoje z žitom posejane površine. Prijave so vpisovali v posebne obrazce, iz katerih pa je razvidno, da Kladnik v letu 1946-47 ni imel posejane nobene pšenice, oziroma je ni prijavil. Kladnik ima 12 ha 81 arov orne zemlje in je za semensko žito oddal nesemensko pšenico, to se pravi, da jo je moral pridelati. Tu je očito, da je Kladnik posejano površino utajil, člani ljudskega odbora pa so mu zaradi pomanjkljive evidence nasedli.

DOBRO SEME — VEČJI HEKTARSKI DONOS

Zelo važno vprašanje, ki so ga pa nekateri ljudski odbori prav zaradi osnovne hibe, to je slabih priprav, zanemarili, je vprašanje dobrega, kakovostnega semena. Eno najvažnejših sredstev za dvig hektarskega donosa je dobro seme. Državna semenarna je že jeseni razdelila mnogo kakovostnega semena okrajnim žit. Okrajni, pa tudi krajevni odbori, bi morali imeti pregled, komu in koliko so dodelili tega semenskega žita. Ljudski odbori pa so v več primerih to kakovostno seme razdelili, nimajo pa evidence komu in koliko. Tako nimajo v okraju Grosuplje evidence o razdelitvi priznanih semenskih žit. Isto je v Ljutomeru in v Kočevju. Nekateri kmetovalci se še ne zavedajo prav, kako važno je, da uporabljajo le najboljše seme. Dolžnost krajevnih ljudskih odborov je bila, da bi na množičnih sestankih zainteresirali kmetovalce za naročanje dobrih semen. To pa so le redko kje storili. V večini krajevnih odborov okraja v Krškem so zainteresirani za kakovostna semena zbirali s polami, drugje je ljudski odbor le približno določil, koliko posameznih vrst semena bodo rabili, pri čemer se niso dovolj ozirali na dejanske potrebe. Še slabše je napravila kmečka zadruga v Velikih Laščah, ki je semensko žito vrnila okrajni poslovni zvezi, češ da ga kmetje ne marajo. Tu se je res med nekaterimi kmetovalci pojavilo mnenje, da se nabava tega semena ne izplača, ker morajo to količino ob žetvi vrniti, ne vedo pa, ali bodo žito pridelali ali ne. Ljudski odbor proti takemu gledanju ni ničesar pokrenil, ni prikazal na množičnih sestankih kmetovalcem, da je njihovo naziranje napačno in neutemeljeno.

Napačno bi bilo misliti, da bo vse seme dobavila le semenarna. Med priprave za setveno dela spada tudi pregled koliko in s kakšnim semenjem so založili kmetovalci posameznega krajevnega odbora ali okraja. Ljudski odbori in okrajne setvene komisije bi morali imeti evidence, koliko semen bi lahko izpili iz krajevnih virov. Organizirati bi morali zamenjavo različnih semen med sosednjimi krajevnimi odbori.

Ni pa dovolj le nabava semenja, važno je tudi razkuževanje semen. V okraju Kočevje čistijo semena pretežno kmetovalci sami. Ponekod pa to opravljajo strojne traktoriste postaje. V večini primerov pa krajevni odbori o tem ne poročajo okraju in okraj tudi o tem nima evidence.

LJUDSKI ODBORI PREMALO SKRBIJO ZA SKLEPANJE POGODB ZA ORANJE

Slabše kakor glede semen pa so se ljudski odbori izkazali pri pripravah za strojno oranje. V največ primerov so, kakor lani, vse delo prepustili traktoristi brigadom in brigadirjem, ki so zbirali naročila pri kmetovalcih. Posledica je, da setvene komisije, ki bi morale imeti natančen pregled nad potekom, ne morejo napraviti plana oranja. Prav tako pa tudi traktoriste brigade ne morejo racionalno izkoristiti svojih strojev. Že lani se je pokazala nujnost, da zbere vsa naročila za traktorsko oranje ljudski odbor. Na osnovi teh naročil lahko brigada natančno razdeli svoje delo, ljudski odbor ima evidenco, oranje pa pride cenejše, ker traktorji ni treba napraviti poti iz enega konca na drug konec vasi po vrsti naročil.

V novomeškem okraju je bilo do konca februarja sorazmerno malo prijav za traktorsko oranje, to pa zato ker so ljudski odbori prepustili vse delo brigadirjem. V

krškem okraju so krajevni ljudski odbori sicer nekoliko boljše zagrabili, ker pa so zelo pozno doblili naročilnice, niso na množičnih sestankih o tem dovolj razpravljali. V krajevnem odboru Sv. Miklavž, v mariborskem okraju, niso dobili cenika in tiskovin za vpisovanje naročnikov. To je dokaz da se okraj in »ustroji« nista dovolj brigala, kako poteka sklepanje pogodb, čeprav leži krajevni odbor ob cesti Maribo—Ptuj in so se organi »ustroja« in okraja večkrat vozili mimo. Velika napaka je, da ponekod ni pravega sodelovanja med »ustroji«, traktoristi brigadami in ljudskimi odbori. Tako se na primer murskosoboški okraj, ki je slabo pripravil setveno delo, ni dovolj zanimal za delo tamkajšnjega »ustroja«. Okraj ni imel pregleda nad sklepanjem pogodb, krajevni ljudski odbor pa ga opravljajo po večini iz pisarn. Tudi v dolinjedavskem okraju so krajevni ljudski odbori prepustili vse delo brigadirjem. Slično je tudi v okrajih Gornja Radgona in Maribor-okolica.

Ljudski odbori pa morajo imeti tudi pregled nad drugimi sredstvi. Pri lanki pomladanski setvi se je pojem »ogroženega sektorja« ponekod izkrivil. Ljudski odbori so imeli za ogrožene sektorje tiste predele, kjer je bila nevarnost, da bi ostala zemlja neobdelana. Evidence ogroženega sektorja ne zahteva le pregleda nad površinami, ki bi lahko ostale neobdelane, temveč splošno evidenco o delovni sili, vrpeni živini, semenih, gnojilih itd. to je o vsem, kar bi lahko povzročilo, da setvena dela ne bi bila pravočasno končana. Ljudski odbori si v večini primerov take evidence še niso ustvarili. V krajevnem odboru Slivnice pri Celju je na primer posestvo, ki ima okoli 5 ha zemlje. Na njem žive trije duševno omejeni ljudje. Sami lani to zemljo niso obdelali, ljudski odbor pa ni poskrbel za njeno obdelavo. V takem primeru je dolžnost krajevnih setvenih komisij, da ne poskrbi le za obdelavo zemlje, temveč da se tudi vnaprej zanjo briga.

Za povečanje donosnosti zemlje je važen pogoj dobro gnojenje. Ker bomo potrebovali ogromno umetnih gnojil, je silno važno, da z njimi varčno ravnamo in da pridejo umetna gnojila res tja, kjer so potrebna. Zato morajo imeti ljudski odbori pregled, koliko in kakšnih umetnih gnojil bodo rabili. Napačno je, kakor so ponekod napravili, da so vprašanje naročanja umetnih gnojil prepustili okrajnim poslovnim zvezam, kakor na primer v Mariboru-okolici, Grosuplju in drugod.

Ljudski odbori morajo vse te pomanjkljivosti nemudoma odpraviti. Ustvariti si je treba tako evidenco, da bi ljudski odbor res operativni vodja celotne setve. To pa je mogoče le, če se s tem delom ne bo pečal samo kmetijski referent, temveč okrajna, odnosno krajeva setvena komisija, ki bo imela močno oporo v množičnih organizacijah. Tam, kjer bodo tako zastavili svojo nalogo, bodo uspehi tudi vidni in pomladanska setvena dela bodo še bolj utrdila veljavo ljudskih odborov kot operativnih voditeljev gospodarske dejavnosti.

Opatija bo letos lahko sprejela več turistov

V kratkem bodo v Opatiji zaključene velike priprave za letošnje turistično sezono. Že med zimo so začeli urejati parke in kopališča. Obnovili so tudi več hotelov, ki so do sedaj služili raznim šolam, tečajem in ustanovam. Tako ima sedaj Opatija 10 velikih preurejenih hotelov in lahko hkrati sprejme 1000 turistov več kakor lani. Letošnja turistična sezona se bo začela 1. aprila.

Tovarna ribarskih mrež v Zadru stalno dviga proizvodnjo

Velika tovarna ribiških mrež v Zadru je že lani ob koncu leta dvignila svojo proizvodnjo na trikratno predvotno višino. Svojo letno proizvodnjo nalogo je izpolnila 33 dni pred rokom. Letošnji plan je določil podjetju za 40% večjo proizvodnjo nalogo kakor lani. Navzlic temu je tovarna presegla proizvodni plan v februarju za 11,8%. Delovni kolektiv te tovarne je s povečano proizvodnjo mnogo pripomogel k obnovi morskega ribištva.

Mladina bo zgradila Novi Gorici močne in čvrste temelje

Pred dobrim mesecem so prišle v Novo Gorico mladinske delovne brigade »Janeza Hribarja«, »Otona Zupančiča« in »Jožeta Srebrničarja«, da pomagajo graditi mesto, ki bo v ponos novi Jugoslaviji. Takrat se še niso vsi mladinci poznali med seboj. Premerili so se od nog do glave in si napovedali tekmovalstvo. Kramp, iopata in samokolnica — orodje in orožje Titove mladine je pesem, ki dela čudeže. Planiranje zemlje, prve priprave za gradnjo Nove Gorice, vse to je šlo kar se da hitro naprej in ko je preteklo mesec dni, so se zbrale vse tri brigade, da napravijo obracun o storjenem delu, o uspehih, pa tudi o napakah.

To je bilo preteklo sredo.

Šeststo padeset mladih ljudi je bilo razvrščenih na ravni. Obrnjeni so bili na tisto stran, kjer slovensko primorsko ljudstvo še trpi pod tuječim peto. Nestrpno so pričakovali poročilo o uspehu. Ko je njihov komendant povedal, da so izkopali v tem kratkem času 9.762 m³ zemlje, prepeljali na samokolnicah in vagončkih 7.020 m³ zemlje, splanirali zemljo na površini 5.845 m² in opravili 6.789 delovnih ur pri urejevanju taborišča, so se jim obrazi zresnili. Uspeh je bil pred njimi!

Za najboljšo, najbolj poštvalno in najbolj disciplinirano brigado je bila razglašena brigada »Janeza Hribarja«, ki je za svoje delo prejela prehodno sekcijsko zastavo. Da bi videli mladince te brigade, kakšnih obrazov so prejeli zastavo. Prva njihova beseda je bila: V naši brigadi

bo ostala. V odgovor so dobili besede ostalih dveh brigad: Mi si jo bomo priborili!

Predstavniki oblasti so mladincem izrazili priznanje in željo, da bi se njihovo delo podvojilo, da bi se še izboljšala disciplina in da bi se uspeh še povečal. Ko je mladim brigadirjem spregovoril tovariš inženir Pogačnik, ki vodi dela na gradilišču, ga je mladina navdušeno pozdravila. Razveseljivo je, da mladi ljudje spoštujejo strokovnjaka, kakršen je inženir Pogačnik.

Ko sem po proslavi govoril z njimi, mi je ves zadovoljen govoril o mladini, ki gradi Novo Gorico: »To ne bo samo Nova Gorica — to bo slika, resnična podoba novega časa, ki prinaša bodočim pokolenjem največje blagostanje. Še nikoli niso ljudje tako radi prihajali k meni, kakor ti, z gradilišča Nove Gorice. Vsaka stvar jih zanima. Kako gre to, kako se napravi to, ali je bolje na ta način ali na drugi. Povejte nam tovariš inženir. S takimi ljudmi, s tako voljo in s takim navdušenjem ni nobena umetnost graditi mesta, kakršno bo naša Nova Gorica! Ko sem lanko leto delal na Tržaški cesti, sem mislil, da ni boljše mesta za delo, kakor je bilo tam. Pa ni tako. Našo mladino je treba spoznati, potem pride vera v bodočnost sama od sebe!«

Tako pove inženir Pogačnik, tako razloži vsak, ki ima najmanjši stik z mladinci na gradilišču.

Našega ministra Janeza Hribarja ni razočarala mladinska brigada, ki

nosi njegovo ime. Res je lahko ponosen nanjo. V njegovi brigadi je brigadir, ki nosi priborjeno sekcijsko zastavo. Ime mu je Zalokar. Če ga bo pot pripeljala na gradilišča naj ga poišče. V Zalokarjevih očeh bo videl vso tisto mlado moč, ki je porok, da bo Nova Gorica res nova Gorica.

Brigada »Otona Zupančiča« je pred odhodom na delo obljubila našemu velikemu pesniku, da bo dala vse iz sebe in da ne bo s slabim delom razočarala njega, ki ga tako spoštuje. Za enkrat se ji ni posrečilo, da bi si priborila zmago. V sredo popoldne pa je brigada obljubila, da ga bo v bodoče počastila z delovno zmago. Mladinci njegove brigade se zavedajo, da bo to najlepše darilo dragemu pesniku, kar si jih more želiti.

Po končani proslavi so delovne mladinske brigade odkorakale proti taborišču. Pesem, kakršna zna pri samo iz mladih src, je pela po Goriški dolini, hitea onstran krivične francoske črte.

Zvečer so imeli mladi brigadirji — graditelji Nove Gorice — kulturni večer, s katerim so dokazali, da tudi na tem polju ne držijo rok navzkriž. Bo pa še treba — kakor so sami povedali — veliko dela, da bodo dosegli v prosveti in kulturi take uspehe, kakor so jih na gradilišču.

Temelji Nove Gorice so pred nami. Če človek na hitro pogleda po gradilišču, jih sprva ni vidi, če pa pogleda malo bliže, pride do prepričanja, da bo mesto, ki se gradi, res lahko nosilo z vso pravico ime Nove Gorice.

V reški luki so dvignili veliko tovorno ladjo „Ramb“

V reški luki so po večtedenskem napornem delu v petek ob 13. končali dvigavanje tovarnega parnika »Ramb«, ki je bil leta 1944, ob bombardiranju potopljen nedaleč od Beogradske obale. V petek je na ladji zavihrala jugoslovanska zastava s peterokrako zvezdo, naša trgovska mornarica pa je ob enem dobila novo plovno enoto, ki bo po izvršeni obnovi dobro služila našim potrebam.

Tovarna ladja »Ramb« ima 5000 bruto reg. ton; zgrajena je bila šele leta 1938. Ladjo so Italijani sprva zgradili za prevoz južnega sadja, predvsem banan. Zato ima za tovarno ladjo veliko brzino 18 milj. Nemci pa so ladjo med vojno preuredili kot pomožno križarko za preuaganje min. Potopljena je bila na Reki po svojem prvem potovanju.

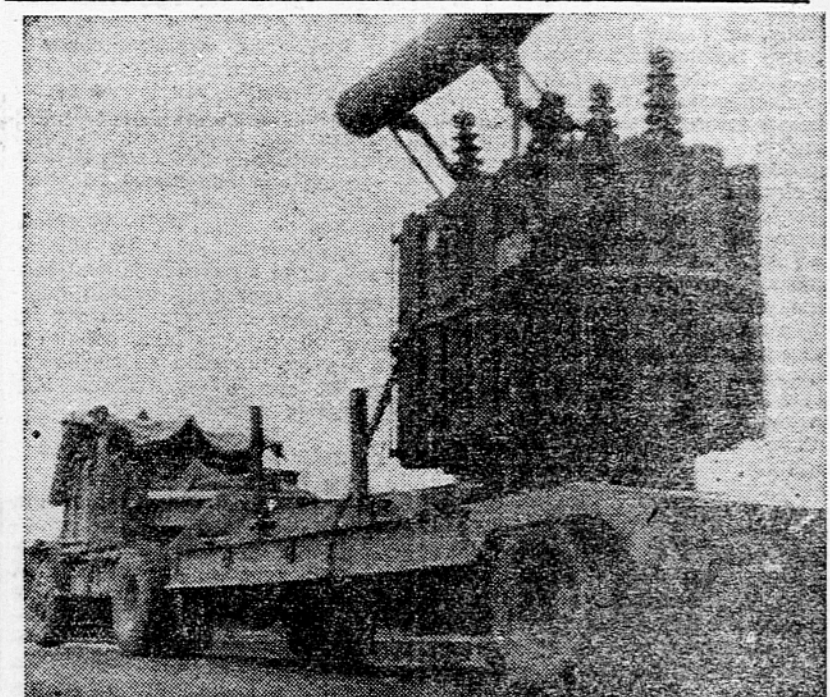
Dvigavanje je izvršilo naše državno podjetje »Brodospar«. Po izvršenih obsežnih pripravah so dela pri dvigavanju trajala od 27. februarja do 12. marca. Največ del je bilo treba izvršiti pod vodo, kar so opravili naši najodličnejši potapljači: Vlado Kokeza, Vico Lapov, naš prvi udarnik v pomorstvu, Giovanni Scopazzi, Berio Filčić in Nikola Bonifacič. Najprej je bilo treba zapreti veliko odprino na zgornji palubi, ki jo je povzročila bomba. Prvič je podjetje »Brodospar« uporabilo nov način dvigavanja ladje z jeklenimi cilindri. Velike cilindre so napolnili z vodo in potopili poleg ladje ter z jeklenimi vrvmi pritrdili na ladjo. Potem pa so s kompresorji v cilindri črpali zrak. Tako so se polagoma cilindri dvignili skupaj z ladjo. Najtežje delo so opravili potapljači: ko so pritrdjevali jeklene vrvi na ladjo, saj so morali za pritrditev teh vrvi pod vodo izvrzati na ladji 456 lukenj za vijake. Ladjo so dvignili s 6 cilindri po 300 ton in dvema cilindroma po 400 ton, spredaj in zadaj pa so pritrdili še po en cilindri za 100 ton. Samo dvigavanje ladje je trajalo 3 dni in 3 noči. Potapljači, delavci in mornarji, ki so bili zaposleni pri dvigavanju, v tem času skoraj niso spali. Pokazali so brezprimerno požrtvovalnost, zavedajoč se, da ima vsaka nepazljivost lahko usodne posledice. Ko so kompresorji črpali stisnjen zrak v cilindre, so ob enem druge črpalke črpane vodo iz ladje. Takoj potem, ko je bila ladja dvignjena, so izvršili še zavarovalna dela in očistili notranje prostore. Prihodnje dni bodo ladjo

odvlekli v ladjedelnico »Uljanik« v Pulju, kjer jo bodo docela obnovili.

Dvig te ladje ima velik pomen tudi za samo reško luko. Sedaj je prost tisti del Beogradske obale, kjer do sedaj zaradi potopljene ladje ni bilo mogoče pristajati. Ob oproščeni Beogradske obali, kjer je prej ležala ladja »Ramb«, bosta odslej lahko pristajali po dve veliki prekomorski ladji.

Kmečke delovne zadruge v Srbiji se vključujejo v preskrbo mest in delavskih naselij

Številne kmečke delovne zadruge v Srbiji so si letos postavile nalogo, vključiti se v preskrbo velikih mest. Tako bo kmečka delovna zadruga »Kosta Nadi« v bližini Novega Sada pridelovala predvsem vrtnine in bo

Naša transportna podjetja so danes opremljena z najmodernejšimi prevoznimi sredstvi. Zato so zmogla izvršiti tudi težke naloge, ki jih dobivajo od raznih industrijskih podjetij. Nedavno je DAPPS zabeležil pri najtežjih prevoznih nalogah pomembno zmago. — Izvršili je prevoz 18 ton težkega transformatorja. To je lep primer skladnega sodelovanja dveh naših važnih sektorjev, transporta in elektrifikacije, v skupni borbi za izpolnitev plana.

Cene Kranje

17

S Partizanko

Ladijski dnevnik

V domovino

Indijski ocean, 29. januarja 1948.

Partizanka peje domov 723 Jugoslovancev.

Drugi ljudje so to, kot jih je poznala Shawnee, drugi, kot jih je vozila City of Lisbon. Govore premisljeno, kratko, jedrnat. Dozoreli so v najtežji življenjski fazi. Učitelj jim je bila tujina, hrepenenje po domovini tista velika vzpodbuda, da tudi v najtežjih urah niso klonili. Vsi se poznajo, kakih 35 let jim je povprečna starost.

Pred dvajsetimi leti so bili to mladi ljudje!

»Pridi, zaslužil boš, postal boš bogat!« Te zapeljive besede so prišle takrat v skrajno Dalmacijo, v pasivno Hrvaško Primorje, v revne istrske vasi, na ravnine Medjimurja, v hladno Loško dolino, v daljina hercegovaška brda. »Pridi, boljše se ti bo godilo kot doma!« so vabile iz Makcedonije, kjer je gospodaril velikosrbski zandar.

Ljudje so bili mladi in so zato še težje prenašali revščino in nasilje. In so začeli prihajati v Zagreb, Ljubljano, Skopje prošnje za potne liste. S potnimi listi ni bilo težav! »Pojd, brate, vsaj domo ne boš v napoto!« In so začeli mladi ljudje po dalmatinskih otokih in revnih jugoslovanskih vaseh zbirati pri znancih, teta in stricih denar za vozno karto. To je bil težji posel. Tudi znanci, tete in strici so bili revni. Počasi pa se je le nabralo denarja — za najcenejši razred. Potem je nekega dne poslal agent na »kanilo, ki se je takoj razneslo po vsem

otoku, po vsej dolini! Tega in tega dne bo iz Trsta, iz Genove, iz Marseja odpeljala ladja.

Izseljenci so se vkrcali in odšli. Od te ure dalje ni skrbel samji nihče več. Oš trega dne so bili sami s svojo srečo ali nesrečo.

Karto so imeli samo do Fremantla, do prvega pristanišča v Avstraliji. Tu so se izkrcali.

Pri carinskem pregledu je bilo zelo lahko, saj niso imeli ničesar s seboj. Pred carinarnico pa so stopili v gručo ali sedli na skladovnico blodov in se začeli meniti. »Kam?« »Kam?« Nihče ni znal jezika, z nikomer se niso mogli pomeniti. »Kam?«

Pa je pristopil k njim rejen človek, rečel v obraz. »O, vi ste pa naši ljudje! Da, prišli ste v Avstralijo! Dolga je bila pot! Stopite vendar z menoj! Gostilno imam v Perthu Kar z menoj pojdite, da se boste malo odpočili!«

Potem so bili v gostilni v Perthu žrtinajst dni, tri tedne, dober mesec, toliko časa, da so potrošili zadnjo peno, ki so jo še imeli v žepu.

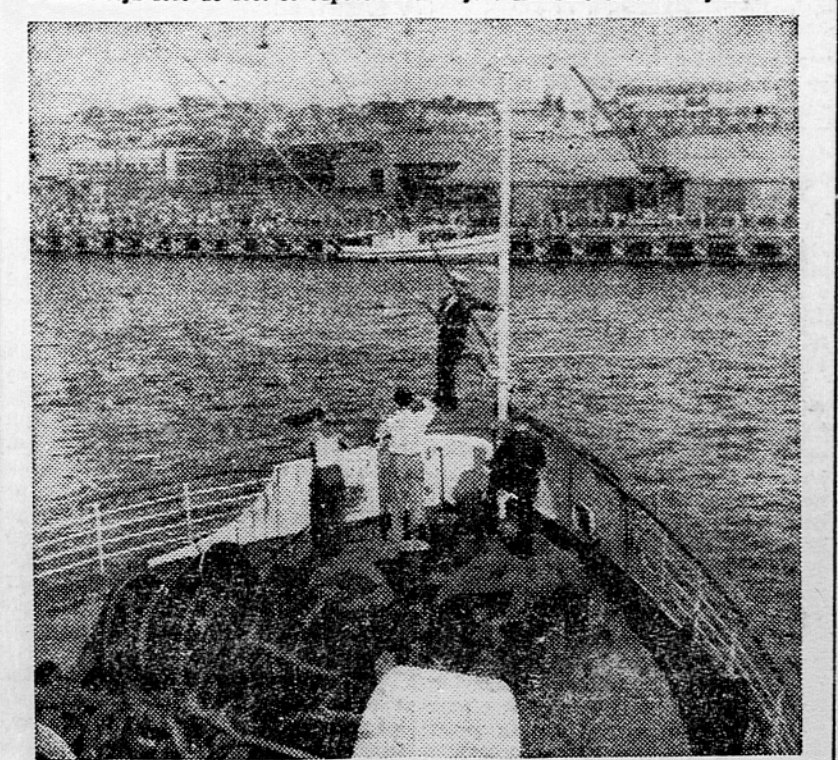
Takrat pa gostilničar: Prijatelji, sedaj bo pa treba pogledati za delom, zastoj vas ne bom živl!

In so šli iskat delo.

Izseljevanje iz naših krajev se je začelo krog 1850. leta. Za male kmete, bajtarje in delavce je bila Gornja Stajerska prva delava, »ki je rezala boljše kruh kot domovina«. Tu so se naselili v industrijskih predelih okrog Gradca, Leobna in Judenburga.

Ko so v domovino in na Gornje Stajerske začeli prihajati vesti, da je zaslužek v Westfaliji še boljši, so je prihodnji in v naših izseljencev usmeril proti westfalskim rudnikom. Tudi v Gornji Stajerski so naš ljudje zapuščali delo in se selili naprej. V kratkem času je postala Westfalija največja naselbina jugoslovanskih, posebno slovenskih izseljencev.

V desetletju 1870 do 1880 so odpotovali

Partizanka zapuša avstralsko obalo; v ozadju Fremantle

Po prvi svetovni vojni smo dobili Jugoslovani svojo državo, lepo, bogato državo. Vsi prebivalci bi v njej lahko prav dobro živeli. Toda stara Jugoslavija je bila samo na zunaj svobodna država, vse njeno politično in gospodarsko življenje je so vodili tujci za svoj profit. Profit tujcev bil padel, če bi se razvila v Jugoslaviji industrija. Tuj kapital ne bi zaslužil v Jugoslaviji milijonov in milijard, če bi Jugoslavija poiskala in začela izkoristiti svoja naravna bogastva. Zato so morale omejiti delo celo tiste redke tovarne, ki smo jih imeli, nekatere so morale prenehati z delom. Podrli so jih. Zato sta morali nafta in ruda ostati neizkoriščeni v zemlji. Tako doma ni bilo kruha. Še več, stara Jugoslavija je preganjala ljudi, ki so videli in iskali rešitev nezdružljiv razmer. Zaradi revščine in nasilja so naši ljudje še vedno odhajali v tujino.

Kmalu po prvi svetovni vojni pa je Amerika tujcem zaprla vrata. Takrat se je val naših izseljencev razcepil na sever in jug. V tej dobi so nastale jugoslovanske izseljenške naselbine v Franciji, Belgiji, Nizozemski. Drug val se je obrnil na jug, v Egipt, v Avstralijo. Stotisoč Jugoslovancev so se razkropili po vsem svetu.

Protijudski oblastniki niso skrbeli za blaginjo ljudstva niti doma v Jugoslaviji. Za stotine naselbin jugoslovanskih izseljencev po vsem svetu pa noben državni urad in nobena državna ustanova dolga časa niti vedela nista.

Naši ljudje so živeli v tujini brez vsake pravne zaščite. Velikansko večino naših ljudi je tujina brezobzirno izkoriščala. Tiste pripovedke o bogatih ameriških stricih imajo zelo malo podlage.

V Avstraliji so se naselili posamezni Jugoslovani še pred prvo svetovno vojno.

Nekatere je prignala v tistem času na daljni kontinent želja, najti v Avstraliji zlato poljano in obogateti. Med prvimi Jugoslovani, ki so se naselili v Avstralijo, so bili mornarji, ki so se iz kate-rega kralj v Avstraliji izkrcali in tam ostali. Pradvojna emigracija iz Jugoslavije je bila v Avstraliji maloštevilna.

V letih 1925 do 1928 pa so nastale v Avstraliji večje naselbine jugoslovanskih izseljencev, predvsem Dalmatincev in Makedoncev. V Zahodni Avstraliji okoli Perth in Calgoorlieja, v Novem Južnem Walesu okrog Sidneja in Broken Hills, v Viktoriji okrog Melbourne, v Queenslandu okrog Townsville in Cairnsa, manjše skupine pa so se naselile po vsem kontinentu.

Skoraj vsi naši izseljenci v Avstraliji so bili s kmstov, redek med njimi je bil obrtnik. Nobeden ni znal angleškega jezika. Tako so bili vsi od kraja kra najbolj primerni za strahovito izrabljanje. Kapitalisti so jih navadno poslali v gozdove, kjer so živeli na pol primitivno življenje pod sotoči, dobivali slabo, večkrat pokvarjeno hrano, nezdružljivo vodo. Tu so, odrezani od sveta, opravljali najtežja dela. Iz časa pred krizo in med krizo je malo primerov, da bi bil delavec za svoje najtežje delo tudi v redni plačan. Dvojna skrb je morila naše avstralske izseljence: kako bodo vzdržali pri težkem delu in druga, ali bodo za to delo sploh dobili plačo. Niso bili redki primeri, da so skupina naših ljudi posekale pokrajine gozdov, očistile in pripravile za setev planjav zemlje, ko je njihov delodajalec navidez bankrotiral in delavci za vse svoje delo niso dobili niti pare. Tako so se odpravili naprej, lahko po več mesece iskali drugo delo, sklopili nove pogodbe in vsaj upali, da bo prihodnje delo tudi plačano.

Vatikan središče črne borze z valuto

Rimska policija je odkrila teroristično fašistično organizacijo, ki sta jo vodila vatikanski duhovnik Prisco in bivši šef Mussolinijeve policije

Rim, 15. marca (Tanjug). Italijanska policija je končala preiskavo proti vatikanskemu državnemu podtajniku msgr. Edvardu Pretnerju Cippicu in ga izročila sodnim oblastem. Obtožnica pravi da je Cippico kot visok uradni vatikanske države protizakonito špekuliral in si prisvajal tuje valute. Glavni upravnik vatikanske države msgr. Guidetti, ki jo uradno v imenu Vatikanu zagrešuje več afer in poverljiv, je bil izročen neposredno sodnim oblastem.

Nagel konec policijske preiskave dokazuje željo vladnih in vatikanskih krogov, da naj bi se ves škandal vatikanske države končal s Cippicom, ki mu bodo sodile sodne oblasti.

V današnjem uvodniku »Unita« pravi generalni sekretar komunistične partije Italije Palmiro Togliatti, da so se visoke ustanove Vatikanu združile z vladojimi skupinami finančnega kapitala.

To dejstvo, naglašuje Togliatti, pojasnjuje, zakaj današnje vodilne osebnosti Vatikanu tako zelo podpirajo vojno-hujskaške imperialiste Wall Streeta. To pojasnjuje, zakaj se bore visoke vatikanske ustanove s tako nezasišeno ostrino in vsemi vrstami orožja proti vsem ljudskim gibanjem.

Italijanskemu ljudstvu grozi velika nevarnost, ker je postavil Vatikan v areduv in službo politike, ki je v interesu Wall Streeta in v očitnem naprotju z najboljšimi zdravimi strujami in težnjami italijanskega naroda.

Socialistični list »Avanti« pravi, da se skriva za afero vatikanskih funkcionarjev Cippica in Guidettija pravi škandal — največja črna borza za valuto, ki je v Evropi in katere sedež je v Vatikanu.

Danes vemo, naglašuje nato »Avanti«, da je za bronastimi vrati Vatikan središče črne borze z valuto, posebno

z dolarji in to pred očmi Italijanske vlade.

Vatikan vodi gibanje proti demokratični ljudski fronti

Rim, 15. marca (Tanjug). Policija je odkrila v Rimu teroristično fašistično organizacijo, ki je izvršila več zločinov napadov na sedeže komunistične partije Italije in demokratičnih organizacij ter na redakcijo časopisov »Unita« in »Avanti«.

To podtalno fašistično tolpo je vodil vatikanski duhovnik Prisco skupno z bivšim šefom Mussolinijeve fašistične policije Valtarellim. Tolpa je bila organizirana v vatikanskem samostanu San Agostino v Rimu z nazivom »gibanje katoliške pomoči za italijansko obnovo«. Prostorji organizacije so bili okrašeni s fašističnimi črnimi zastavami in gesli ter Mussolinijevimi slikami in dopisnimi kipi.

Sestankom tolpe je prisostvoval duhovnik Prisco, ki je prišal v samostan velike količine ročnih bomb, razstreliva, orožja in municije. Ta vatikanski duhovnik, ki se je razglasil za kaplana neofašistične ekvadre, je povezal svoje podtalno gibanje s številnimi neofašističnimi organizacijami v Italiji.

Ugotovljeno je, da sta bila člana te tolpe tudi karabinjerski general Piesce, bivši šef OVRE in organizator ustaške Paveličeve policije, ki ga je notranji minister Scelba pred kratkim imenoval za inspektorja v svojem ministertvu, in pa general italijanske vojske Fidenzio dell'Orta. Zaprli so 8 članov tolpe.

To odkritje policije dokazuje, da je Vatikan neposredno sodeloval pri organizaciji fašističnega gibanja in terorističnih dejanjih proti demokratičnim strankam v Italiji.

Rimska policija hoče onemogočiti demokratični frontni vladno propagando

Rim, 15. marca (Tanjug). Hkrati s sistematičnimi izjavi v južni Italiji in na Siciliji je pričela policija nastopati tudi proti demokratični ljudski fronti v Rimu. Včeraj popoldne so policijski oddelki pod vodstvom dveh inšpektorjev nasilno vdrl v dve rimske tiskarni, ki sta tiskali predvolilni material za demokratično fronto. Po višji naredbi je policija zaplenila in prepovedala nadaljnje tiskanje predvolilnega materiala v drugih tiskarnah.

Demokratična ljudska fronta je odločno protestirala proti temu novemu primeru kršitve ustave in je pozvala svoje organizacije, naj organizirajo tiskanje predvolilnega materiala v drugih tiskarnah.

Kako daleč je padla De Gasperijska vlada

Rim, 15. marca (Tanjug). Policija je aretirala v mestu Lecce v Apuliji dva grška novinarja, ki sta pobegnila iz Grčije pred monarhfašističnim nasiljem. Gre za urednika glasila komunistične partije Grčije Spirosa in Georlesa, »Unita« poudarja, da aretacija obeh grških domoljubov, ki sta iskala pred fašistično tiranijo zavetje v Italiji, najlepše dokazuje, kako nizko je padla krščanskodemokratska vlada.

Sforza odpotoval v Pariz

Rim, 14. marca (Reuter). Italijanski zunanji minister grof Carlo Sforza in minister za zunanjo trgovino Campigli sta odpotovala v Pariz na konferenco »držav Marshallovega načrta«.

Pred zavezniško pogodbo med ZSSR in Bolgarijo

Sofija, 15. marca. Bolgarska brzojavna agencija poroča: Dames je odpotovala v Moskvo delegacija bolgarske vlade s predsednikom Georgijem Dimitrovom na čelu zaradi sklenitve pogodbe o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči s Sovjetsko zvezo. Poleg predsednika vlade Georgija Dimitrova so v delegaciji podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve Vasil Kolarov, podpredsednik vlade Trajčo Kostov in podpredsednik vlade ter minister za elektrifikacijo in melioracijo Kimon Georgijev, minister za komunalno gospodarstvo in gradnje Petar Kamenov in minister za trgovino in prekrsko Kristo Dobrev. Delegacija spremljajo tudi svetovalci in sodelavci.

ZDA ne morejo govoriti o svobodi, ker vodijo svet v oboroževalno tekmo

New York, 14. marca. (Tanjug) Henry Wallace, kandidat tretje stranke za predsednika ZDA, je glede na izjavo predsednika Trumana, da zahteva izključitev komunistov iz vlad katere koli države, izjavil na tiskovni konferenci: »Ta Trumanova izjava ima očel protisvojetski značaj. Če mislimo, da se bomo izognili vojni, tedaj je nujno potrebno, da zavrnemo Trumanovo doktrino.«

Omenjajoč žalostne rezultate Trumanove doktrine v Grčiji, je Wallace na odgovoril: »Svobodine grškega naroda so odpravljene. Tisk ni svoboden, pravice delavskih sindikatov so neverjetno omejene, gospodarski položaj v državi je katastrofalen. Ameriški generali imajo imvolučne govore, ker žele, da bi grško monarhfašistično vojsko vzpodbudili k odzivu, vendar nimajo uspeha, ker se grška vojska noče boriti.«

O ameriški zunanji politiki je Wallace izjavil: »Politika ZDA hrabri de-

USPEHI MARKOSOVH ČET POVZROČAJO V ATENAH VEDNO VEČJE VZNEMIRJENJE

Atene, 14. marca. V monarhfašističnem taboru je zaradi vedno večjih operacij demokratične armade Grčije silno vznemirjenje. Povečano aktivnost partizanov priznava tudi ameriški vojaški uradniki, n. pr. ameriški polkovnik Holand iz Texasa, ki je zaskrbljeno izjavil, da so partizani vedno aktivnejši in da napadajo na vedno večjem področju Partizanske sile, je dodal, prodirajo vedno globlje v doslej mirne kraje. Taktika partizanov, ki so se pred dnevi nenadoma pojavili celo pri Solunu in v neposredni bližini Aten, Korinta in drugih velikih mest, kjer se jim pridružuje prebivalstvo, zlasti mladina, je prisilila monarhfašistično oblast, da zaščito posadk po velikih mestih.

Po poročilih United Pressa je danes veliki partizanski oddelki prodrli v mesto Klementi, južno od Korinta na Peloponezu in zažgal orožniško postajo.

Atenski tisk prinaša poročila, da so se predinočnim diverzantskim oddelki nenadoma pojavili v samem Solunu in hkrati napadli z bombami ter drugim orožjem policijsko postajo, brezšično postajo ter ladje vojne mornarice. Tisk poroča, da je padel poveljnik 7. monarhfašistične divizije v Trakiji general Asimakopulos, čigar avtomobil je zavozljal na mivno, ki so jo položili borci demokratične armade.

Da bi strli odpor ljudstva, se monarhfašisti poslužujejo vedno hušjih nasilstev. Vojaški poveljnik v Atenah je izdal nalog za aretacijo Zvolosa in Erimokosa, šefov socialistične stranke. V Atenah so samo med eno racijo zaprli 40 oseb, včeraj pa je bila izvršena smrtna kazen nad dvema domoljuboma, medtem ko so v Larisi ustrelili 10 demokratičnih državljanov.

Markosove čete napadajo po vseh grških pokrajinah

Atene, 15. marca. Agencija Eleftri Elada poroča o operacijah demokratične armade v Tesaliji, Egejski Makedoniji in Trakiji.

22. februarja so oddelki demokratične armade napadli monarhfašistične sile v kraju Aspropotisa in Anthiasia ter jim povzročile izgube v moštvu in materialu. 23. februarja je četa demokratične armade napadla monarhfašistične sile v vasi Sinokera — Hasia, pri čemer je zaplenila 3000 nabojev in velike količine vojnega materiala in obleke. Istega dne so oddelki demokratične armade napadli monarhfašistično četo med krajem Konikos in Vuka na področju Anthiasia, ubile 15 in ujele 45 vojakov ter zaplenile 60 pušk, 4 strojnice, velike količine živil in obleke itd. Monarhfašistične sile v vaseh Sikla in Akia Analipsi pri Irasonu so bile razbite ter prisiljene k umiku.

26. februarja so oddelki demokra-

tične armade vdrl v vas Krania-Beskapi, pri čemer je bilo ubitih 30 monarhfašistov, med njimi major Georgios Papahristu, medtem ko je bil bataljonski zdravnik ujet. Z učinkovitim protiletalskim ognjem je bilo sestreljeno neko monarhfašistično letalo tipa »Spiffire«. V vasi so bili uničeni 4 vojaški kamioni, na cesti Ilason—Teskali pa razstreljena 2 kamiona polna vajkov.

28. februarja je bil na vrhovih Janofa na področju Elasona izvršen uspešen napad na monarhfašistične sile, pri napadu na monarhfašistično četo na položaju Gerania na cesti Ilason—Sarantaporos pa sta bila uničena 2 tanka.

V Egejski Makedoniji je neki diverzantski oddelki demokratične armade razstrelili 25. februarja obmojno stražnico v vasi Rulja-Vojon, pri čemer je bilo ubitih 10 vajkov, ranjena pa dva.

Med operacijami na Vernionu 3. in 4. marca so imeli monarhfašisti 24 mrtvih in 30 ranjenih. 3. marca so oddelki demokratične armade napadli in razbili monarhfašistično četo, ki je zaseda vrhove Lohosa pri Katerini. Zaplenjena je bila velika količina municije in obleke. 5. marca so oddelki demokratične armade napadli monarhfašistično posadko v vasi Polikastano-Vojon in po šesturnih bojih nevtiralizirali večje število obmojnih stražnic ter razstrelili 3 utrjene hiše.

10. marca so oddelki demokratične armade razbili monarhfašistične sile, ki so se pomikale iz Pelekanosa proti Ksilivnu ter onemogočili vse njihove poskuse, da bi se razvzpeli v podporo topništvu napredovale. Istega dne je motorizirani oddelki

demokratične armade razrušil na dveh mesih cesto Vlastis—Anaraki.

Neprestana izzivanja ob albanski meji

Tirana, 14. marca (ATS) Od 9. do 11. marca so grški monarhfašisti znova izzivali Albanijo na kopnem in v zraku.

9. marca ob 4. jutraj se je neko grško letalo pojavilo nad planino Kurveles, preletelo kraja Demblek in Sinanar ter nadaljevalo polet proti mestu Berat. Letalo je letelo v višini 2000 m s prizganimi lučmi.

10. marca ob 7.30 jutraj je neki grški monarhfašistični vojak prišel na albansko ozemlje pri 50. mejniku na odseku Pordikar. Izzivalec, naj se usavi in se je oddaljil šele, ko je pričela izvidnica streljati.

11. marca ob 3. jutraj so grški vojniki streljali iz soleske pri kraju Haur (v Grčiji) s težkim topniškim orožjem proti 50. in 51. mejniku na odseku Pordikar. 12. granat je eksplodiralo na albanskem ozemlju v globini 300 do 400 m od meje.

Istega dne ob 13. je neka grška izvidnica prodrla na albansko ozemlje pri 50. mejniku na odseku Pordikar. Albanska izvidnica je bila prisiljena streljati na izzivače in jih je prisilila, da so se vrnili na grško ozemlje.

10 minut pozneje je neko letalo neznan narodnosti prišlo iz smeri Sopika in Janara ter se vrnilo v Grčijo, leteč nad albansko mejo med 52. in 54. mejnikom.

Istega dne ob 19. so grški vojniki streljali s težkimi topovi iz vasi Korosovo (Grčija) proti 41. in 42. mejniku. Ena granata je padla na albansko ozemlje.

Pobudniki „Svete alijance“ 20. stoletja bodo doživeli še hušji poraz kakor njihovi predniki

Moskva, 15. marca. (Tass) Komentator »Pravde« Leontijev piše:

»Proti demokratični značaj bloka, ki se imenuje »zahodna zveza« in je naperjen proti interesom miroljubnih narodov, je izven vsakega dvoma. »Zahodna zveza« si ne postavlja za nalogo, da bi onemogočila nemški napad, temveč nasprotno vključuje v zahodni blok oni del Nemčije, kjer gospodarijo napadalni nemški monopol, ki so bili do včeraj osnova Hitlerjevega napada.

»Zahodna zveza« ni naperjena proti Nemčiji, ampak proti onim evropskim državam, ki se dosledno bore za uvrstitev miru in za onemogočenje novega nemškega napada. Jasno izražena namera tvorcev »zahodne zveze«, da bi se v zvezo vključila zahodna Nemčija, ki je leglo ameriških in nemških mogotcev težke industrije, je temeljni kamen organizacije in ji pripisuje popolnoma določen napadalni značaj.

Takoj drugi dan po londonski konferenci šestih držav je določeno število nemških listov, ki so pod pokroviteljstvom angloameriških oblastev, objavilo članke, ki so prvič po kapitulaciji odkrito pozivali na novo vojno. Tako je svetovni »Der Tagespiegel« zahodnim državam, naj se več ne poslužujejo protestnih not in drugih priznih demonstracij v odnosih z demokratičnimi državami vzhodne Evrope. Najboljša akcija — je pisal ta list — je na žalost vojaška akcija.

Odločilna sprememba naše evropske politike — je pisal te dni »New York Times« — ne bo Marshallov načrt, temveč Bevinov načrt o ustanovitvi vojaške zveze zahodnih držav.

Z Nemčijo ne bomo ravnali več kot z nekim potencialnim sovražnikom — naglašuje britanski »Financial Times«.

»Zahodna zveza« ni samo vojaška, temveč tudi politična zveza — nadaljuje Leontijev. Po poročilih, ki so

prišla v tisk, so razpravljali na bruseljski konferenci o predlogu, naj bi se nudila »vojaška pomoč« kateri koli vladi države — udeleženci »zahodne zveze«, kateri bi »grozila notranja nevarnost«. Pred več kot enim stoletjem so fevdalne monarhije, prestrašene zaradi francoske buržoazne revolucije, sklenile sramotno »sveto alijanco« proti vsemu naprednemu in demokratičnemu v Evropi. Tudi sedaj poskušajo nekronani kralji monopolističnega kapitala in njihovi zvesti hlapci, ki nosijo krinko socialistov, zadržati tok zgodovinskega razvoja, ki ga ni mogoče zaježiti in odvrti. Churchill in Bevin, Dulles in Marshall, Schumacher in grof Sforza stoji ob zibelki svoje mrtvo-rojene »svete alijance«, dogovarjajoč se za nastop proti svobodi, neodvisnosti in demokratičnim pravicam evropskih narodov.

Toda vsi ameriško-britanski »načrti« — zaključuje Leontijev, da bi zlomili in razbili vedno boljše in številnejše sile demokracije, so obojeni na neuspeh. Pobudniki »svete alijance« imperialistične reakcije 20. stoletja pričakuje še sramotnejši konec kakor njihove neslavne prednike.

Francija brez dolarskih rezerv

Pariz, 15. marca. Po vesti United Pressa je dobila Francija po vojni od ZDA nad dve milijardi dolarjev v obliki raznih posojil. Francoska vlada pa smatra, da bo kljub temu konec tega meseca ostala zopet brez dolarskih rezerv. Razpoložljive vsote dolarjev so prihajale v Francijo v tako različnih oblikah, da ne more dati niti samo ameriško veleposlaništvo v Parizu natančnih podatkov o skupnem znesku.

Francija je porabila večji del dobljenih kreditov za odkup ameriških presežkov vojaškega materiala v Franciji, za odkup starih ameriških ladij in za poravnava dolga po zakonu o posojilu in najemu.

Nasilstva ameriških vojaških oblastev ne bodo preprečila v Nemčiji gibanja za enotnost in pravičen mir

Berlin, 15. marca. (Tanjug) Zavezniška komandatura v Berlinu je razpravljala v soboto o protestu enotne socialistične partije Nemčije proti vodoru ameriške policije na rajonska tajništva stranke v ameriškem sektorju Berlina.

Ameriški predstavnik polkovnik Hovley si je prizadeval, da bi preprečil razpravljanje o tem policijskem nasilstvu nad edino demokratično stranko in se je pritoževal nad težavami, na katere kaže zadevajo na vsakem koraku krščanskodemokratska unija, liberalno-demokratska, in socialnodemokratska stranka v sovjetskem sektorju Berlina, češ da izkazujejo sovjetska oblastva svoje simpatije samo do enotne socialistične stranke.

Sovjetski predstavnik polkovnik Jelizarov je v svojem govoru izjavil: »V sovjetskem sektorju ne omejujemo nikomur delovanja in nima nobena stranka posebnih ugodnosti. Nihče ne more trditi, da bi v sovjetskem sektorju kdor koli vdrl v prostore katere koli stranke, svoje simpatije pa izkazujejo vsem, ki se dejansko zavzemajo za demokratično prenosno gospodarstvo in političnega življenja. Vdor policije v rajonska tajništva enotne socialistične partije v ameriškem sektorju je pojav protidemokratske prakse ameriških vojaških oblastev, ki hočejo z nasilnimi metodami ustrohovati demokratično prebivalstvo Berlina.«

Preganjanje demokratičnih organizacij v ameriškem sektorju naj čimprej preneha, krivci pa naj bodo kaznovani.

Ker polkovnik Hovley ni mogel pobiti irditev polkovnika Jelizarova, niti navesti stvarnih dokazov za svoje obtožbe, je predlagal, da naj se sestavi komisija širih sil z nalogo, da izvede preiskavo v zvezi z zadnjimi dogodki v ameriškem sektorju

in preišče obtožbe zaradi dogodkov v sovjetskem sektorju.

Polkovnik Jelizarov je sprejel ta predlog, francoski in angleški predstavniki pa se niso s tem strinjali, s čimer so ameriškemu predstavniku omogočili, da se je izognil jasnemu odgovoru na protest enotne socialistične partije Nemčije.

Nasilstva ameriške vojaške uprave proti enotni socialistični partiji Nemčije so izzvala val ogorčenja med naprednim delavstvom Berlina. Delavci tramvajске direkcije, električniki central in drugih velikih podjetij so objavili skupen razglas na prebivalstvo, v katerem opozarjajo na tesno zvezo med vedno bolj pogostimi nasilstvi ameriške policije in bližnjim II. vsenemškem kongresu za enotnost in pravičen mir.

Razglas poudarja, da bodo zaman vsa prizadevanja ameriške vojaške uprave, da bi s policijskimi metodami in nasiljem preprečila ljudsko gibanje za enotnost in pravičen mir, kaj pokaže vse delovne ljudi, naj pokažejo svojo udeležbo na manifestacijah 18. marca privržnost ideji enotnosti in demokracije.

Franco zahteva vključitev v Marshallov načrt

Pariz, 14. marca. (Tass) V Madridu se nadaljujejo pogajanja med zunanjim ministrom Francove vlade Artajom in odpravnikom poslov ZDA v fašistični Španiji Culbertsonom glede udeležbe Španije v Marshallovem načrtu. Dobro informirani krogi zatrjujejo, da je v poslednjem razgovoru s Culbertsonom Artajo zahteval takojšnjo dodelitev ameriških kreditov Španiji in njeno vključitev v Marshallov plan. Sklicujoč so na tako imenovano »komunistično nevarnost« v Evropi, je Artajo izjavil, da je zblizanje med ZDA in Francovo Španijo »nujna zadeva«.

Prvi znaki gospodarske krize v ZDA

V zvezi s stalnim padanjem cen v ZDA na kmetijsko-gospodarskem trgu in pri nekaterih drugih proizvodih, so začeli prekomorski gospodarstveniki seznavljati hroškoske. Skušajo predvesti uganiti, ali lahko Marshallov načrt nudi upanje, da se zaježi kriza.

Zaman so truhadurji ameriškega načrta »pomoci« Evropi poskušali prepričati javno mnenje, da je Marshallov plan res zdravilo za krizo, kakršnega so doslej kapitalistični zdravniki zamenj iskali. Dejstva pričajo, da ta načrt pač ne more uvrstiti povojnega razvoja kapitalističnega gospodarstva. Nasprotno — ta načrt krizo še bolj bliza in jo postčuje.

Vse, kar so ZDA storile doslej za ureditvenje Marshallovega plana, je trud, da bi zavirale razvoj proizvodnih sil v Evropi. Le-ta bi se spremenila v tržišče za neomejeno prodajo ameriškega blaga. ZDA bi dobile v svoje roke vse izvore surovin in razširile svojo kontrolo nad kolonijami evropskih držav. Tako je prava podoba »pomoci«, ki jo Marshallov plan ponuja evropskim državam.

Wallstreetški izvedenci so zelo skrčili naročila 16 evropskih držav, ker se bojijo, da bi te države do leta 1951. dosegle predvojno raven kmetijskega gospodarstva in nekaterih industrijskih panog. Namenili so se, da pošljejo v Evropo le takšne proizvode, ki bi omejili razvoj tiste industrije, ki je do predvojne uspešno tekmovala s industrio ZDA. Zato so za sedem kart skrčili naročila evropskih držav za različno strojno opremo.

Predvsem so omejili pošiljke za obnovo jeklarne industrije evropskih

držav. V času pariške konference so se Angleži trudili, da bi ustenočili »Tehnični komita za železo in jeklo«. Smoter tega komiteja bi bil olajšati evropskim državam medsebojno posvetovanja o surovinah, proizvodnji jekla, o modernizaciji in razširjenju jeklarne industrije. Za 18. marec je bilo določeno prvo posvetovanje z zastopniki Anglije, Francije, Belgije, Luksemburga in Nizozemske, ki so v tem komiteju. Zda je Združenim državam Amerike potrebno, da je vlada ZDA obveščena o sporazumih in drugih sklepih tega komiteja, katere bi lahko spremenila, »kadar bi bilo potrebno«. Tako bi ZDA dobile v roke popolno oblast na evropskem trgu jekla.

Ameriški načrt »pomoci« predvideva zmanjšanje ladjedelništva v evropskih državah (posebno Anglije) na 40 %, tako da bi se ZDA iznebile svojih odvečnih ladij, ki tvorijo zda tretjino njihovega trgovskega ladjevja.

Tvorci Marshallovega načrta in tisti, ki se navdušujejo zanj, se oklepajo teorije, da je 20. stoletje — stoletje Amerike. Zanje so Združene ameriške države svetovna preslonica, vse druge države pa so njihove kolonije. Kakor je znano, vladajoče države vedno zavirajo industrijski razvoj svojih kolonij in ne dopuščajo, da bi postale gospodarsko in politično neodvisne. Sedanja politika ZDA prav tako stremi za tem, da bi bile evropske države podrejene in da se njihova industrija ne bi razvijala. Tako bi bila vloga ZDA in njihovega kapitalizma čim pomembnejša na svetu.

Telka politika je na vsi mod škodljiva ameriškemu gospodarstvu, zlasti pa še tistim industrijskim panogam, ki so razvijale svojo proizvodnjo na račun industrializacije evropskih držav.

Telko so zda industrijske države zahodne Evrope na Prokrustovi posteli Marshallovega načrta in morajo svojo industrijo omejevati ali ustaviti. Zato se je evropsko tržišče zmanjšalo, število brezposelnih je vedno večje, znižana je splošna življenjska raven, množice delavcev in srednjih slojev so na robu propada. To je povzročilo nevarne pojave tudi v ameriškem gospodarstvu. O tem piše posebna izdaja »Journal of Commerce«, ki je posvečena ameriški zunanji trgovini in kjer je objavljen članek predsednika ameriške »nacionalne družbe za proizvodnjo orodnih strojev«. Predsednik z obžalovanjem priznava, da je v Marshallovem planu premalo kreditov za izvoz strojev in da zda ameriška strojna industrija izrablja samo polovico svoje proizvodne sposobnosti.

»Journal of Commerce« meni, da je zunanja trgovina ZDA že dosegla najvišjo točko svojega razvoja. Pravi, če bo kongres odobril Marshallov načrt v celoti, kar po je malo verjetno, bo izvoz za 10 % manjši, kakor v dobi največjega izvoza v letu 1947. Lani je bil ameriški izvoz dvakrat večji kot uvoz. Znešal je 14.5 milijard dolarjev, kar je petkrat več kot izvoz l. 1939.)

Zato računajo ameriški izvedenci s postrežno borbo za izvoz med različnimi panogami ameriškega gospodarstva. Zlasti slabo kaže za izvoz ameriških kmetijsko-gospodarskih proizvodov. Ko ameriški tisk proučarja o padanju cen kmetijsko-gospodarskih surovin, omenja, da so to — prvič

— povzročila poročila, da v letih 1946-1947 dobro kažejo letne v Evropi, kjer pa so bile v resnici slabe, drugi pa, ker je država zmanjšala odkup pšenice in koruznih zalog. Ameriški izvozniki so se okoristili z lakoto evropskih narodov in ogromno zvišali cene kmetijsko-gospodarskih surovin.

To je vplivalo tudi na industrijske cene, ki so v letu 1946. narasle v ZDA v primeri z letom 1939. za 71 %. Leto 1947. so umetno zviševali cene zaradi čim večjega dobička od izvoza v Evropo.

Značilno za gospodarske perspektive ZDA je dejstvo, da cene stalno padajo, čim so začele padati. Sedanje padanje cen je po mnenju lista »New York Times« hušje, kot je bil bančni polom leta 1929.

Neprestano padanje cen je znak nestanovitnosti povojne gospodarske konjunktive v ZDA. Zdravi povečane proizvodnje med vojno so zelo narasla državna naročila in dosegla 170 milijard dolarjev. Država je zgradila 3000 novih tovarn, izmed katerih so jih 80 % izročili 250 zasebnim družbam. Te so imele med vojno od njih 52 milijard dolarjev čistega dobička. Po vojni so si ohranile ta dobiček na ta način, da so zvišale cene. Kakor je Truman poročal v kongresu, ko je govoril o gospodarskem položaju ZDA v letu 1947, so imele največje ameriške korporacije v tem letu 17 milijard dolarjev, leta 1946. 12.5 milijarde, a leta 1939. samo 5 milijard čistega dobička.

Med tem pa se dohodki delavcev niso prav nič zvišali. Nasprotno — ko so odpravili kontrolo nad cenami, se je draginja povečala, zaslužek delavcev pa znižal.

Tako so se delavske mezde v stroj-

ništvu, v jeklarstvu in proizvodnji avtomobilov znižale do junija 1947 za 20 do 25 % v primeri z mezdami leta 1945. Nakupovalna zmogljivost prebivalstva je leta 1946. padla za 15 odstotkov v primeri z letom 1945. Leta 1947. se je znižala še za 8 %. Manjša nakupovalna zmogljivost širokih ljudskih množic vpliva na industrijsko proizvodnjo. Zato se ameriški monopol zanašajo na Marshallov plan, ki bi razširil in obvladal evropski trg.

Ko so začele cene padati, so ameriški gospodarstveniki menili, da je to »zdrav pojav«, češ da se bodo takoj za tem cene ustale. Vendar doslej nikjer ne opazimo kako »stabilizacije«. Cene venomer padajo. Pri tem je upoštevati, da so ZDA, ne glede na porast izvoza v letu 1947, nakopile velikanske zaloge blaga. Te zaloge so narasle od 18.5 milijard dolarjev v avgustu 1946 na 23 milijard dolarjev v avgustu 1947. Takšno kopičenje blaga je dokaz, da se je notranje tržišče zmanjšalo, t. j. da se je zmanjšala nakupovalna zmogljivost ljudstva.

V ameriškem tisku opazimo vznemirljive članke o nadaljnjih perspektivah gospodarstva v ZDA. Mnogi listi, med njimi tudi glasila Wall Streeta, ki so prej

Dan mladinskih delovnih brigad

Konferenca udarnikov — mladincev Ljubljane

Ljubljana, 15. marca. V soboto zvečer je bila v Mladinski dvorani v Franciškanski ulici konferenca udarnikov ljubljanskih delovnih brigad. Predsednik glavnega odbora LMS tov. Mitja Rode je v svojem referatu na kratko orisal uspehe naše mladine, ki si je lani v raznih delovnih akcijah priborila udarniške naslove. Pri delovnih akcijah je samo lani sodelovalo okrog 283.000 mladincev, to se pravi, da je bil skoraj vsak deseti mladinec na delovni akciji. Pri teh akcijah je naša mladina politično in strokovno zelo dozorela, saj je samo pri nas 150 mladincev, ki so se usposabljali v gradbenih in drugih strokah.

Poleg velikega vzgojnega vpliva, ki so ga imele delovne akcije na našo mladino, je važno tudi to, da je mladina Jugoslavije lani s svojim delom prihranila državi nič manj kakor 3403 milijone dinarjev.

Konferenca udarnikov, ki jo je sklical GOLMS pa ni imela samo namena, da pregleda uspehe naših mladincev in mladink, ki so se v raznih delovnih akcijah vrtili kot večkratni udarniki, temveč, da tudi kritizira napake naših udarnikov. Naš mladi udarnik mora biti najboljši dijak, najboljši agitor in najboljši organizator. Zaključek lanskega šolskega leta kakor tudi letošnje redovne konference pa so pokazale, da je tudi med udarniki mnogo slabih učencev.

Naši udarniki — mladinci vse premalo sodelujejo pri volivni kampanji za volitve v MLO. Doslej so se le v malem številu udeleževali predvolivnih sestankov, ki so bili organizirani v okviru predvolivnih kampanj.

Naloga udarnikov je, da bodo delo v svojih organizacijah v zadnjem tednu pred volitvami politično podprli ter dosegli, da bo mladina na teh sestankih mnogo razpravljala o gospodarskih in političnih vprašanjih.

Tudi pri mobilizaciji mladine za politične delovne akcije naši udarniki niso pokazali zadosti iniciativ in borbenosti. Kakor že vemo, bo mesto rabilo za delovne akcije 4000 mladincev, doslej pa se jih je prijavilo komaj 1700. Naši udarniki se morajo zavedati, da so prvi poklicani, da uspešno mobilizirajo mladino za politično delo.

V razpravi so naši mladinci in mladinke — udarniki odkrivali dobre

in slabe strani dela v svojih organizacijah. Dijaki Srednje tehnične šole so ponosni na svoje udarnike, ki so tudi v šoli pokazali, da so vredni naslova udarnikov. Tovarišica Vlasta Primožič iz brigade Staneta Rozmana je bila na progi proglašena za udarico ter je kot najboljša brigadirka in organizatorka prejela od Prezidija Ljudske skupščine Red dela. Na takih svetlih primerih se učijo tudi drugi dijaki Srednje tehnične šole.

Gesla „Dober udarnik — dober dijak“ so se oprijeli tudi udarniki VI. državne gimnazije, saj je njihova šola (ki ima veliko število udarnikov) pri letošnji redovni konferenci pokazala najlepše učne uspehe.

Udarniki III. državne gimnazije niso prenesli na svojo šolo elana z mladinske proge ter zaradi slabih učnih uspehov in slabe discipline ne ustrezajo častnemu naslovu udarnika. Med njimi je dosti udarnikov, ki jih morajo voditi neudarniki in jim dajati zgled. Tudi v šoli ima mnogo teh „udarnikov“ slabe ocene, nekateri pa celo ukore.

Lep primer pravih udarnikov najdemo v Mostah, kjer so se vsi udarniki — mladinci zavezali, da si hočejo pri delovnih akcijah priboriti zlato značko.

Tudi o uspehih delovnih brigad v podjetjih so govorili udarniki — mladinci na svoji konferenci. V tovarni Indus mladinci v brigadah redno presegajo normo za 26—30%. V tovarni Saturnus pa v zadnjem času presegajo normo celo za 48%.

Tovariš Matija Maležič, sekretar MOOF, je v zaključni besedi pozval mladince in mladinke, naj po svojih silah in tovarnah širijo udarniškega duha, da bomo imeli čim več novih udarnikov. Poleg tega je mlade udarnike opozoril še na najnost, da mladina čim bolj aktivno sodeluje v predvolivni kampanji in kritično spremlja predvolivne sestanke.

Ob koncu konference udarnikov je tov. Jelko Gašparšič podelil najboljšima mladinskim brigadam „Toneta Tomšiča“ in „Staneta Rozmana“ visoka odlikovanja Prezidija Ljudske skupščine FLRJ — in sicer Tomšičev štirikrat udarni brigadi Red dela I. stopnje, Rozmanovi brigadi pa Red dela II. stopnje. Ti brigadi sta res častno nosili imena naših narodnih herojev in tudi danes opravljata vse naloge za izvedbo petletnega plana.

Novo obveznosti mariborske mladine

Maribor, 14. marca. Budnica železničarske godbe in navdušeno vzkljanje skupin mladine Maribora, ki so že v zgodnjih jutranjih urah korakale skozi mesto, sta napovedovalna pričetek dneva mladinskih delovnih brigad v Mariboru. Veselo razpoložena mladina je ob spremeljavi zvokov harmonik izražala svoje navdušenje kakor tudi pripravljenost, udeležiti se vseh letošnjih akcij v čim večjem številu.

Kot poseben uvod v praznik je bila konferenca udarnikov, ki se je pričela ob 8 zjutraj v prostorih Ljudske univerze. Na konferenci so bili sprejeti tudi sklepi, ki se nanašajo predvsem na nadaljevanje in na zboljšanje učnih uspehov. Poleg tega so se udarniki tudi zavezali, da bodo pobudniki ustanavljanja mladinskih brigad v proizvodnji, kakor tudi, da bodo pomagali pri ustanavljanju brigad za gradnjo zadržnih domov.

Po konferenci so se delovne brigade razvrstile na Trgu svobode in v dvema četama udarnikov na čelu odkorakale na Glavni trg, odkoder se je razvila parada.

Po paradi je spregovoril predsednik mestnega odbora LMS Marjan Lah, ki je govoril o dosežanih delu mladine in važnosti bodočih akcij, kakor je zastopnik glavnega odbora LMS podpravljal brigadirje in pooblaštili predsednika MLO-ja Franca Simončiča, da je predal odlikovanje IV. dvakrat udarni mladinski delovni brigadi Slavke Klavara in VIII. štirikrat udarni brigadi Karla Destovnika — Kajuha. Obe sta bili odlikovani z Redom dela II. stopnje. Nato so govorili še zastopniki JA, Zveze borcev in sindikatov. Končno so bile sprejete resolucije maršala Titu in Mihi Marinku.

Popoldne se je vršila v Kazinski dvorani kulturna prireditev mladine I. rajona in kinopredstava za brigadirje.

Proslava v Celju

Celje, 14. marca. Popoldne je bila v Celju smotra mladinskih delovnih brigad, katere se je udeležilo nad 450 mladincev, mladink in pionirjev iz šol in podjetij. Celjska mladina je ob tej priliki ponovno manifestirala svojo iskreno pripravljenost za sodelovanje pri vseh delovnih akcijah, ki jih je letos organizirala OF za opešanje in razvoj mesta Celje. Razen tega so se brigade zavezale poslati večje število mladincev k gradnji zveznega in republiškega značaja. Na slavnostnem zborovanju pred Domom Osvobodilne fronte so posamezne brigade ob prisotnosti celjskega delovnega ljudstva sprejele naslednje obveznosti:

Mladinska brigada »Slavka Slančiča« bo v letošnjem šolskem letu delala pri vseh krajevnih delovnih akcijah, 150 mladincev pa bo poslala na zvezne delovne akcije. Šolsko leto bo brigada končala brez slabih ocen.

Vajeniška mladinska brigada »Boris Kidrič« bo zboljšala učni uspeh od 75% dobrih ocen na 80%, 150 mladincev bo poslala k gradnji Novega Beograda, 1100 ur pa bo dala za gradnjo zadržnih domov.

Mladinska brigada »Franca Leskoka« v tovarni emajlirane posode bo poslala na zvezne delovne akcije 20 mladincev, 4000 prostovoljnih ur bo dala za zadržne domove in bo 100% pripravnost ostalo mladino v tovarni v celotno brigado.

Mladinska brigada »Bratov Dobro-

tinšček«, to so mladinci ekonomskega tehnikuma in nižje gimnazije, bo dala za krajevne akcije 3012 prostovoljnih ur, 150 mladincev pa bo šlo na zvezne delovne akcije.

Kajuhova četa v vrtnarski šoli bo za 90% zboljšala učni uspeh, prispevala bo k izvršitvi letnega plana in bo stremela po čim boljši strokovni izobrazbi.

Prisotni so z velikim navdušenjem sprejemali obveznosti mladinskih delovnih brigad. Zborovanje je zaključil član okrajnega odbora LMS tov. Jurc z geslom: »Izvršiti vse postavljenе naloge je stvar časti našega delovnega ljudstva.«

V Novem mestu

Že v soboto popoldne je bilo v Novem mestu nad vse živo. Mladinci in mladinke, člani mladinske delovne brigade »Daki«, so krasili mesto, postavljali mlaje in razobešali gesla s katerimi so dajali izraza svojemu delovnemu razpoloženju. V nedeljo na vse zgodaj pa so prihajale skupine mladine iz vsega okraja. Nad 750 mladincev in mladink se je zbralo na

SVETOVNI MLADINSKI TEDEN

Ljudska mladina Slovenije bo v času od 21. do 28. t. m. organizirala Svetovni mladinski teden v znatno širšem obsegu kakor lani. Po vseh mladinskih aktivnih tovarnih, podjetij in ustanov na vasi in v mestih bo priredila konference, na katerih bo seznanila mladino z delom Svetovne mladinske federacije za ohranjanje miru in za resnično demokracijo.

Oficielna otvoritev Svetovnega mladinskega tedna bo 22. marca v ljubljanski operi, 26. marca pa bo v veliki dvorani hotela »Union« mladinska akademija, ki ji bodo prisostvovali tudi gostje Ljudske mladine Jugoslavije, mladinski delegati Češkoslovaške, Poljske, Romunije, Madžarske in Albanije.

Za Svetovni mladinski teden bo izšla slavnostna številka »Mladinec«, glasilo Ljudske mladine Slovenije.

V Murski Soboti

Mladina Murske Sobotice se je v soboto zvečer zbrala ob kresu, kjer je s petjem proslavila svoj praznik, dan mladinskih delovnih brigad. V nedeljo dopoldne so se zbrale vse mladinske delovne brigade v sprejedu ter krenile pred spomenik zmage, kjer jim je pozdravila velika množica ljudstva in predstavniški oblasti. Okrajna mladinska sekretarka je v svojem govoru prikazala polet prekmurske mladine, katere je kljub parolam, ki jih meče reakcija med ljudstvo, dvignila število mladincev prvih brigad, ki gre do na delo, od 150 v lanskem letu pa na 450 letos. Pred spomenikom zmage so brigade sprejele obveznost, da bodo vse postavljene naloge v letošnjem letu izvršile v čim krajšem času. Nato so mladinske brigade odkorakale v Mladinski dom, kjer jim je sindikalni pevski zbor in orkester priredil koncert.

V Doljni Lendavi

Mladina doljnelendavskega okraja je proslavila dan mladinskih delovnih brigad s tem, da je množično

Požrtvovalnost prosvetnih delavcev dravogradskega okraja

Na nedavnem zborovanju Okrajne zveze prosvetnih delavcev je bilo podano tudi poročilo o tekmovalnosti prosvetnih delavcev v dravogradskega okraja. Pregled dela kaže, da se tekmovalnost ni povsod pravilno razvijala, vendar pa je lepo število profesorjev in učiteljev pokazalo največjo požrtvovalnost. Tam so tudi uspehi vidni in se lahko primerjajo z uspehi udarnikov v industriji. Mnogo je prosvetnih delavcev, ki so bili zaposleni tudi po 16 ur na dan. Med njimi je tudi nekaj takih, ki se lahko upravičeno štejejo med novatore, ker so mnogo pripomogli k izboljšavanju metode in načina prosvetnega dela med ljudstvom. Statistika tudi kaže, da so prosvetni delavci dravogradskega okraja posvečali glavno skrb dvigu ljudske izobrazbe in pri tem zapostavljali svoje lastne koristi, čeprav večina od njih ne živi v rožnatih socialnih razmerah. Mnogi so na prav težavnih službenih mestih.

Po statistiki za zadnje štiri mesece preteklega leta so napravili prosvetni delavci dravogradskega okraja v proizvodnem sektorju 13.114 prostovoljnih ur, v množično-kulturnem delu 11.539 ur, skupno torej 24.713 ur brezplačnega prostovoljnega dela. V večjih so poleg tega napravili

stadionu, odkoder so prikorakali pred magistrat na Glavnem trgu. V imenu mestnega odbora OF je mlade brigadirje pozdravil sekretar Mišigoj. Zastopnik okrajnega odbora LMS je v svojem pozdravnem govoru poudaril, da hoče novomeška mladina v drugem letu naše petletke prispevati še večji delež kakor lani za izpolnitev plana. Zaključil je z besedami maršala Tita: »Mi bomo gradili, kakor da bo 500 let mir, in se pripravljali, kakor da bo jutri vojna.« Poleg sprejetih delovnih obveznosti so člani MDB »Daki« ob tej priliki sprejeli še naslednje obveznosti za tri mesece: Vsak mesec bodo izvedli dve večji delovni akciji, — vsak mesec bodo pripravili eno kulturno-prosvetno prireditev in eno fizikalno-prosvetno prireditev, — organizirali bodo pevsko in dramsko skupino in vsak mesec bodo iz lastnih sredstev poslali po dva pionirja na letovanje. Z navdušenjem je bil sprejet predlog, da se pošljejo pozdravne resolucije zvezni vladi, maršalu Titu in glavnemu odboru L.M.J. v katerih so zbrani mladi brigadirji obljubili, da bodo častno izpolnili vse sprejete obveznosti ter izvršili vse naloge, ki jih je pred mladino postavil maršal Tito.

Na parni žagi v Sevnici je potrebna večja delovna disciplina

Eno največjih podjetij za predelavo vseh vrst lesa v spodnjem Zassavju je Parna žaga v Sevnici. Nekoč last nemškega kapitala, ki je dolgo vrsto let neusmiljeno izkoriščal zasavske gozdove in jih nenačrtno izsekaval, je žaga danes državno podjetje in v zadnjem času pridružena tovarni lesnih izdelkov — Kopitarni. S prehodom v državne roke so bila izvedena nekatera najnujnejša obnovitvena dela, tako predvsem v strojnem oddelku in v kurilnici. Povečana je proizvodnja in izboljšane so metode dela. Na razsežnem, delno pokritem lesnem skladišču, ki ima tudi svoj posebni železniški tir, se kopiči na stotine kubičnih metrov jelovega, bukovega, hrastovega, smrekovega, jesenovega in še drugega lesa, rezanega v najrazličnejše oblike vseh mer ali pa še čaka na žaganje. Razen stavnega, pohišvenega in gradbenega lesa tu največ žagajo parketne ploščice, ki jih na pol izgotovljene pošiljajo v obdelavo tovarni parketov Straža-Topolice, nadalje bočnice vseh mer, sodarske doge, mostovne konstrukcije itd.

Les dobavljajo največ iz bogatih okoliških gozdov Planine pa tudi od drugod. Naročila prihajajo iz vse države, posebno pa iz naših ladjedelnice v Dalmaciji in iz vagonске industrije v Srbiji. Prvovrstnost predelanega lesa pa je znana tudi na Angliškem, Madžarskem in še drugod v Evropi, kamor lesne proizvode izvažajo. Podjetje ima danes svojo lasno brusilnico, kjer je mogoče izrabljene in pokvarjene žage zopet nabrusiti in popraviti ter tako omogočiti nemoteno obratovanje. Podjetje nima dovolj izveženih strokovnih kadrov brusarjev, ršarjev, kurjačev in drugih. Nov kader je počasi raste. Pri lažjem delu, predvsem v skladišču, delajo tudi ženske in mladinci.

Mirenski čevljarji delajo na tekočem traku

Miren je lepa primorska vas tik ob sedanjih melj, par kilometrov iz Gorice. Nad dve tretjini vaščanov je čevljarjev. Njihovi ročni izdelki so celo za časa italijanske okupacije kljub konkurenci italijanskih tovarni, našli pot na trgu. Posebno so se odlikovali njihovi gozdarji.

Takoj po priključitvi k FLRJ so ustanovili svojo čevljarstvo zadrugo, v katero so se vključili vsi čevljarji, ki so bili za časa vojne in za časa zavezniške vojne uprave brezposelni. Pred kratkim je bila zadruga preobnovljena v okrajno čevljarstvo podjetje, ki se lepo razvija. Glavno delavnico so prestavili v lepo urejeno obnovljeno stavbo, kjer so razvrščeni posamezni oddelki.

Čevljarji delajo po normah, pri čemer pa se strogo upoštevata kakovost izdelka. V mesecu februarju so presegli svoj proizvodni plan za 18%. Z začetkom marca so prešli na delo po tekočem traku, ki je pokazalo še

večje uspehe. V prvem tednu so presegli plan za celih 25%. Delo po traku se izvaja tako, da so skupine (8 do 10 ali več) čevljarjev skupaj v enem delu; v rezanju gornjih ali spodnjih delov, stavljanju na kopito, zbijanju itd. Hkrati so bile uvedene tudi skrupinske norme.

Mirenska čevljarstva obrt zavzema svoj okoliš daleč daleč naokrog. Čevljarji cele vipsavske doline, Krasi in drugod dvignejo tam že izrezane gornje in spodnje dele s točno določenimi potrebščinami ter ob koncu tedna vrnejo končne izdelke. Ta način dela, ki omogoča, da posamezniki na svojih domovih poleg morebitnega dela na malem posvstvu lahko uporabijo vsak prosti čas v čevljarstvu, se je pokazal zelo uspešen. V kratkem bo organizirana potujoča ekipa, ki bo tedensko obšla določeni okoliš, razdeljevala potrebne materiale ter prevzemala izgotovljene izdelke.

Kljub vsem tem težavam, s katerimi se mora podjetje boriti, pa so uspehi Parnе žage v Sevnici prepirčljivi in bodo še boljši, če bo med delavstvom večja disciplina, manj »plavil« in več zavesti odgovornosti do skupnosti.

Koncert Rdečega križa v Mostah

V soboto 13. t. m. je priredil rajonski odbor Rdečega križa s prostovoljnimi sodelovanjem železničarskega pevskega zbora kulturno umetniškega društva Tine Rožanc koncert v korist počitniških kolonij Rdečega križa. Zbor je zapel 16 partizanskih, narodnih in umetnih pesmi. Razveseljevo delstvo je, da je sindikalno, kulturno društvo Tine Rožanc nesebično pastopilo v korist počitniških kolonij RK in s tem pokazalo pot za skladno sodelovanje med množičnimi organizacijami.

Gospodinski tečaj na Kapeli

Razen kmečko-nadaljevalnih šol, ki jih je v našem okraju 7, skrbijo za izobrazbo ženske kmečke mladine v zimskem času tudi razni gospodinski tečaji. Te dni je bil z uspehom zaključen šestdeseti gospodinski tečaj na Kapeli. Res da je šolo obiskovalo samo 10 mladink, toda vseh deset mladink ni zamudilo niti ene ure pouka.

Tečaj je organizirala in vodila sekretarka APZ učiteljica tov. Pepca Vrtnjak, ki je poučevala tudi glavne predmete. Hkrati z osnovnimi predmeti so tečajnice dobile začetne nauke o kuhanju ter splošno predelavo gospodinjstva, gospodarstva in življozanstvo. Seveda so se seznanile tudi z osebno higieno, z otroškimi

in nalezljivimi boleznimi ter o prvi pomoči. Pridobile so si tudi potrebno politično vzgojo.

Za zaključek so priredile malo zasuksko s čajanko, kjer so svoje pridobljeno znanje praktično preizkusile. Razstavilo so ročna dela, ki pričajo o veliki iznajdljivosti in spretnosti gojenk. Tudi v kulturno-prosvetnem pogledu niso spale.

Akcija za pomoč grškemu ljudstvu v dravogradskega okraju

V večini krajev svobodne Koroške je akcija za pomoč grškemu ljudstvu naletela na razumevanje in dobro voljo, priskočiti trpečemu ljudstvu z bratsko ljubljeno na pomoč. Na Lesah pri Prevaljah so na prireditvi zbrali 8344 Din. Tudi sindikalna podružnica prosvetnih delavcev okraja je zbrala 1000 din. V vsem okraju je bilo zbranih pretevovalnih prispevkov okrog 50.000 Din.

Osnovni so se trije dolinski odbori in sicer v Slovenjgradu za m. slinjsko, v Dravogradu za dravsko in v Mežici za mežiško dolino. Po vsem terenu so bila predavanja o borbi demokratičnih sil v Grčiji. Lepo obiskana so bila v Marenbergu, Mežici, na Muti, v Slovenjgradu in v Dravogradu. Tudi v sindikalnih podružnicah se je naš delavec ob tej priliki sprostil v svoji razredni in politični zavesti in dokazal, da živi z borbo grškega človeka na braniku demokracije.

stor, mu je rekel, da mu je močno, močno žal, da ni več mlad, da ne živi s sedmimi leti v času, ki daje našim najmlajšim vsestransko možnost izbirne poklica.

V tem dnevu so bili v vrabci zaman skakali okoli Bernota. Začuden so skakali pred njim, ko se je vračal domov in če bi imeli kaj pameti v glavi bi bili upravičeno ljubosumni: stari Bernot je dobil nove prijatelje in to so ljubljanski pionirji. Res da ne bo pozabil na kose in vrabce, bo

pa njegova vsakodnevna pot k mladincem in vsem ostalim, ki gradijo pionirsko železnico, katere gradi in vzgaja nove železničarje.

Kratka leta nas ločuje od časa, ko bodo po domovini vriskale nove lokomotive z novimi, sposobnimi vlakovodji, prometniki.

Mladina nove Jugoslavije, ki je maršalu Titu tako pri srcu, ne bo nič več sanjala. Nova Jugoslavija pozna stvarnost!

Jože

Pričetek gradbenih del na pionirski železnici v Ljubljani

Brez sanjarenja v življenje

Stari Bernot, upokojeni železničar z Večne poti, jo vsak dan, če je lepo vreme, »mahne« na Rožnik, da se »napije« sonca in nagleda rasti cvetic, ki vsak dan bolj veselo pomelikujejo v svet. Tako je bilo z Bernotom tudi preteklo soboto. V roko je vzel palico, ki jo je podedoval od svojega očeta in se podal s počasnimi koraki k svoji klopici.

Sedeč na klopi se je na tihem razgovarjal s kosi in vrabci, ki jim je drobil suh kruh in nič zadovoljen ni bil, ko so njegove stare prijatelje splašili pionirji z zelenimi, rdečimi in modrimi rutami. Iz besed mladih pionirjev je razbral, da bo v bližini, kjer sedi, svečana otvoritev dela pionirske železnice.

Sam ni vedel kaj — vzdignilo ga je s klopi in ni si mogel kaj, da ne bi sledil razigrani mladini. Na jasi je zagledal množico ljudi. Vsedel se je na štor in sledil dogodkom na jasi.

Pred okrašenim odrom, kjer so bili zbrani predstavniki ljudske oblasti, je stala brigada »Matije Malešiča«. Ob njej — levo in desno, za

njo vse do gozdika pa so bili zbrani pionirski odredi in veliko starejših ljudi. Po državnih himni, ki so

jo zaigrali mladi »šiskarji«, so spregovorili komandant sekcije pionirske proge, predstavnik MLO Ljubljane, načelnik pionirjev in drugi. Govorniki so v kratkih besedah poudarili pomen pionirske železnice, ki bo že letos vzgajala našo mladino za dobre in strokovno izučene železničarje.

Pionirska železnica bo dolga 4200 metrov, imela bo tri postaje, kurilnico in druga železniška poslopja. Pionirji so verno poslušali besede govornikov. Oči so jim žarele in ko je mladinski pevski zbor »Kajuh« zapel Kozinovo »V novo življenje«, so se zbrani pionirji s starši in mladinsko brigado »Matije Malešiča« podali na prostor, kjer bo tekla železnica. Je že strasirana Vzdržljiva trasirane proge so se razvrstili mladinci delovne brigade. V rokah lopate, v srcih volja in želja, da železnica za naše najmlajše čim prej steče. Ob danem znaku so mladi ljudje zasidili lopate v zemljo in delo se je pričelo.

S pesmijo »Saj mlade naše so roke« je mladinska delovna brigada »Matije Malešiča« svečano začela z delom. Človek se mora čuditi, ko gleda ljubljansko mladino, kako veselo suče lopato. Večina njih je bila že na mladinski progi Samac—Sarajevo. Tam so se izsolali.

Mladincem so pomagali pri delu tudi naši preizkušeni železničarji.

Graditelji pionirske proge so hvaležno sprejemali njihova navodila. Hugo Porenta in Srečko Vogninčič sta opazovala mladina Pavla Bizjaka iz Ajdovščine, kako je kopal zemljo. Zupala sta mu, da že posečata sprevodniški in vlakovodski tečaj na klasični gimnaziji.

— Komaj čakam, da bom prevažal prijatelje — pravi mali Štefan Janez. Niso me sprejeli v tečaj, ker nisem dober učenec. Pa se bom poljšal. Odlidnjam moram postati. Železničarski poklic me najbolj veseli!

Pionirski svečanosti so prisostvovali tudi starejši ljudje. Pionirska železnica ni naloga samo mladine, pač pa pred vsem množičnih organizacij Osvobodilne fronte. Na obrazjih vseh je bilo videti v soboto, da bo ta pionirska železnica eno izmed najbolj priljubljenih prostovoljnih del v tem letu. Saj ni čudno! Malčki, katere mlade mamic prevažajo še v vozičkih, bodo, ko bodo malo zrastle, deležni prelepe vožnje ob Rožniku.

Stari Bernot sedi na klopi in gleda. Srce mu je postalo za leta in leta mlajše. Spomini mu uhajajo nazaj v leta, ko je bil on v letih, kakršnih so ti »neugnanici«, ki presrečnih obrazov skaejo okoli njega. On se je raze drugega moral boriti za poklic, ki ga je veselil. Sedaj je drugace in ko i: povabil svojega prijatelja na

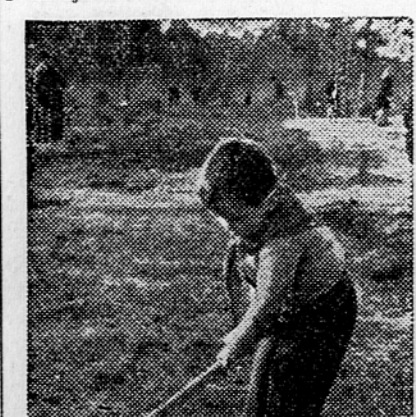
Graditelji pionirske proge so hvaležno sprejemali njihova navodila.

Hugo Porenta in Srečko Vogninčič sta opazovala mladina Pavla Bizjaka iz Ajdovščine, kako je kopal zemljo. Zupala sta mu, da že posečata sprevodniški in vlakovodski tečaj na klasični gimnaziji.

— Komaj čakam, da bom prevažal prijatelje — pravi mali Štefan Janez. Niso me sprejeli v tečaj, ker nisem dober učenec. Pa se bom poljšal. Odlidnjam moram postati. Železničarski poklic me najbolj veseli!

Pionirski svečanosti so prisostvovali tudi starejši ljudje. Pionirska železnica ni naloga samo mladine, pač pa pred vsem množičnih organizacij Osvobodilne fronte. Na obrazjih vseh je bilo videti v soboto, da bo ta pionirska železnica eno izmed najbolj priljubljenih prostovoljnih del v tem letu. Saj ni čudno! Malčki, katere mlade mamic prevažajo še v vozičkih, bodo, ko bodo malo zrastle, deležni prelepe vožnje ob Rožniku.

Stari Bernot sedi na klopi in gleda. Srce mu je postalo za leta in leta mlajše. Spomini mu uhajajo nazaj v leta, ko je bil on v letih, kakršnih so ti »neugnanici«, ki presrečnih obrazov skaejo okoli njega. On se je raze drugega moral boriti za poklic, ki ga je veselil. Sedaj je drugace in ko i: povabil svojega prijatelja na

Tudi on bi rad pomagal, pa je zaenkrat le še premajhen in premlad

Delovna mladinska brigada »Matije Malešiča« je prva pobitela na gradbišču pionirske železnice

Izredni uspehi jugoslovanskih in inozemskih skakalcev v Planici

Janez Poldi je skočil 120 m, Charles Blum pa 121 m

Na mamutski skakalnici v Planici je v nedeljo minli drugi dan Teda mednarodnih smučarskih poletov, ki je prinesel vrsto bogatih izkušenj. Večina skakalcev je v lepem slogu pristajala v daljavih daleč nad 90 in 100 m, kar je vzbudilo v številnih množicah gledalcev veliko navdušenje. Našem letošnjemu državnemu prvaku v smučarskih skokih Janezu Poldi se je posrečil skok 120 m, žal pa je pri izredno veliki hitrosti, s katero je pristal na 120 metrih, za kratek trenutek sedel na smuče, kar pomeni, da njegov skok to pot še ne bo priznan za novi svetovni rekord v smučarskih poletih. V popoldanskih skokih je navdušil Švica Charles Blum, ki je v lepem slogu pristal na 121 m, toda hitrosti tudi on ni bil kos in se je skok končal s padcem. Gledalcem, ki jih je privabila svetovno znana skakalnica v Planici, so drzni skakalci pripravili bogat športni užitek in v njih vzbudili še silnejše zanimanje za smučarske skoke, predvsem pa so njihovi letošnji poleti pokazali, da je planiška skakalnica odlična in je in bo prva na svetu.

Drugi dan smučarskih poletov v Planici se je začel v nedeljo dopoldne, ko so se okrog 10. trije naši favoriti v alpski kombinaciji Tine Mulej ter Lukanc Slavko in Magušar Marjan z državno zastavo spustili po strmini od mostu do izteka skakalnice. To je bila svečana otvoritev smučarskih poletov, ki jo je množica ob skakalnici navdušeno pozdravila, saj je bilo resda lepo videti naše tri smučarje, ki so v dovršenem slogu, z visoko dvignjenimi zastavami prevozili strmino skakalnice in mojstrsko obstali na koncu izteka.

Prvi Jugoslovčan, ki je skočil 120 m, Janez Poldi

Naprej in naprej so prihajali v Planico posebni in redni vskaki, ki so navozili blizu 10 tisoč gledalcev, ki so imeli nad vse lepo vreme, hkrati pa so uživali ob pogledu na neustrašene skakalce ki so drug za drugim drsili po strmih zaletiščih, huškali mimo stolpa in jadrajše pristajali v velikih daljavah. Ob izteku se je nabral širok obroč gledalcev, ki jim je v trenutkih, ko skakalci krmarili visoko po zraku, zastajali dih, po uspehu skoku pa se jim je iz prst utrgal vihar navdušenja. Vsa skoka, najsi je bil kratek ali dolg, lep ali negotov, je sprožil množice, ki so z bodrilnimi klici in ploskanjem nagajale izvajanje drznih skakalcev.

Takoj po svečani otvoritvi je napovedovalce povedal, da je na štartu švicarski skakalec Charles Blum, ki je v soboto izvedel najdaljši skok dneva 111 m in s tem postavil nov švicarski državni rekord v smučarskih skokih.

Po znaku z rdečo zastavo se je Charles Blum odločno spogajanje spustil po zaletišču, odskočil in mojstrsko zaplul 102 m daleč. Skočil je s polnim zaletom, vodstvo smučarskih poletov pa je po njegovem poletu spoznalo, da je skakalnica zaradi nizke jutranje temperature preveč ledena in je zato odredilo polet s tričetrtinskim zaletom. Za Blumom so skočili še ostali trje Švircarji in sicer Tschannen v lepem slogu do 106 m, Stump 99 m s padcem in Zurbriegen s padcem 100 m.

Za švicarskimi skakalci se je na zaletišču pojavil jugoslovanski skakalec Rudi Finžgar, ki je dosegel daljavo 97 m, za njim pa nadobudni Javornik Ivo, ki je po svojih prvih skokih na veliki skakalnici pokazal že precejšnjo gotovost in izdejan slog. Javornik je obstal pri 93 m z rahlim padcem. Kot sedmi je skočil Francoz Lucchini in v lepem slogu postavil nov francoski državni rekord 195 m. Sledil mu je Mounier, ki je lepo doskočil na 97 m, medtem ko je tretji Francoz Charlet skočil 107 m in maloprej postavljeni državni rekord povečal za 2 metra.

Kakor tuji, tako so se tudi naši skakalci odlikovali po lepih in dovršenih skokih in tudi po daljavah, ki so pri letošnjih polstih občutno večje kot doslej. Našim fantom se vidi, da imajo smisel za smuče poletne, da pa jim je letošnji trening in priznani norveški trener Sigurd Taraldsen precej pripomogel z letošnjim uspehom, tudi ne zanikajo. Videti je, da so mnogo pridobili v gotovosti in slogu svojih skokov in se že kar vživeli v daljave nad 90 in 100 m, ki so se jim morda še preteklo leto zdele tako težko dosegljive.

Za Francozom Charletom je nastopil Janez Poldi, ki je v izredno lepem slogu zaplul do 120 m in kot že rečeno pri doskoku podrsnil. Ni moglo popisati viharja

navdušenja, ki je priklopelo iz množice ob njegovem sijajnem uspehu. Za nekaj trenutkov nisi slišal okrog skakalnice drugega kot vzlike našemu junaku Poldi, ki je kot prvi Jugoslovčan izvedel polet na 120 m. Nič manjše pa ni bilo navdušenje gledalcev, ko je napovedovalce sporočil, da skače Janko Mežik, o čigar slogu in gotovosti skakanja bi mogel povedati vse najboljši. Mežik je zaplaval visoko nad doskokiščem in lepo pristal na 100 metrih.

Razinger Lojze je bil tudi danes malce negotov ter je v svojem prvem dopoldanskem poletu dosegel daljavo 82 m s padcem. Mnogo obetajoč Langus je dovršeno zavozil do 79 m, za njim pa Rožič na 82 s padcem.

Daljšina 83 m, ki jo je pri prvem skoku v nedeljo dosegel mladi Ivo Razboršek, pomeni za skakalca že kar lep uspeh, če pomislimo, da je Razboršek, kakor tudi 18 let stari Rogel in Langus v letošnjem mednarodnem tednu smučarskih poletov v Planici komaj prestopil prve preizkušnje. Prav lep je bil skok Zorana Zalokarja, ki je bil v zraku po slogu dovršen, vendar pa je pri 102 m padel. Rogel je skočil s podsmom 84 metrov, za njim pa Pribošek Franc 96 s padcem. Tudi Pribošek je dosegel pri svojih skokih veliko sigurnost hkrati pa je precej pridobil na slogu in ga mirno lahko štejeemo med naše najboljši smučarske skakalce. Z njegovim skokom je bila prva serija dopoldanskih poletov zaključena.

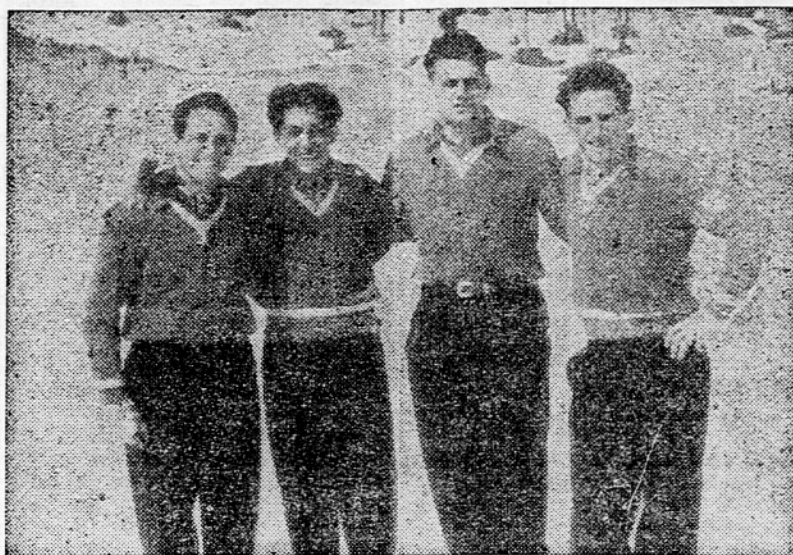
Tlačili so poskrbeli, da je bilo doskokiščo očistočno in spet utrjeno, med njihovim delom je zbrane gledalce zabavala poskočna glasba iz številnih zvočnikov, ni pa manjkalo ugibanja, kako dolgi bodo skoki v drugi seriji poletov, katerih je množica tako željno pričakovala. Skakalnica je bila dobra, žal pa je začel pihati veter, ki je s svojo jakostjo in neugodno smerjo precej škodil smučarskim poletom in nanj lahko zvrčamo največji del krivde, da se je druga serija končala z velikim številom rahlih padcev.

Spet je bil na štartu Charles Blum in za njimi ostali Švircarji. Blum je izredno lepo doskočil na 113 m in spet izboljšal švicarski državni rekord. Sledil mu je Stump z 99 m, nato pa Zurbriegen s 100 m in Tschannen s 109 m. Peti je skočil Rudi Finžgar, to pot 97 m s padcem. Javornik je spet padel, svoj prejšnji skok pa je vendarle podaljšal za 1 meter. Tudi Francoz Lucchini je za 2 m podaljšal v prvi seriji doseženi polet. Skočil je 107 m, toda ni obstal. Mounier je preskočil na 102 m, Charlet pa je s padcem doskočil pri 105 m.

Med gledalci je spet završalo. Na štartu je stal Janez Poldi. Kar se je veter precej ojačal, je moral nekaj trenutkov počakati. Končno se je veter le pomiril in Poldi je sigurno in lepo prižadral na 109 m. Razinger je pri 82 m spet padel, medtem ko je Langus dovršeno pristal na 84 m. Rožiču je uspel skok do 86 m s padcem, ki je Razboršek Ivo padel pri 80 m. Zalokar je dosegel 100 m s padcem, Rogel pa 85 (padec). Janko Mežik je s tričetrtinskim zaletom lepo doskočil na 106 m, Pribošek pa je trdno obstal na 109 m. S tem je bil dopoldanski program smučarskih poletov končan.

Popoldanski poleti so začeli okrog 16. ko se je čez most spet prvi pognal Švircar Blum. Njegov polet je vzbudil nov val navdušenja, saj je v lepem skoku, ki se je sicer končal s padcem, dosegel doslej največjo daljavo na svetu in sicer 121 m. Za njim je Stump dosegel daljavo 97 m, nato pa Zurbriegen v krasnem slogu prav tako 97 m. Tschannen je skočil 102 m. Finžgar je obstal na 95 metrih, medtem ko je Javornik dosegel 94 m s padcem. Ker je bila strmina skakalnice precej ledena, po vrhu pa je pihal še vedno močan in neprimeren veter, je popoldansko skakanje zahtevalo precej padcev.

Francoz Lucchini popoldne ni skakal, njegova rojaka Mounier in Charles pa sta dosegla daljavi 104 s padcem in 103 m. Tudi Janez Poldi ni skakal, pač pa se je Lojzetu Razingerju posrečilo potegniti na 95, vendar tudi z rahlim padcem. Langus je s padcem pristal na 92 m, Rožič pa pri 89 m. Razboršek je v lepem slogu izvedel doslej svoj najdaljši polet 92 m. Zoran Zalokar je pri svojem popoldanskem skoku imel smolo in je padel. Padec je bil precej nevaren, k sreči pa je v rli Zalokar izognil hujšim posledicam in bo po srčni želji svojih tovarišev menda že kmalu spet med njimi. Popoldne je prvič skočil tudi Poljak Wiecezorek, ki je pri-

Švicarski skakalci, Drugi od leve je Charles Blum

stal na 97 m s padcem. Nadaljnje skakanje je preprečila zledenost doskokišča. zato je vodstvo tekmovalce postavilo. Tik pred koncem poletov, je nad skakalnice, le nekaj metrov nad množico gledalcev priletelo šolsko dvokrilno letalo, ki je v nekaj drznih zavojih pozdravilo skakalce in gledalce in nekako pokazalo sorodnost smučarskih poletov z letenjem naših čurjev svobodnega neba.

Prihod delegacij balkanskih držav

V četrtek pridejo v Ljubljano s popoldanskim brzovalcem iz Beograda delegati vseh držav, ki bodo sodelovale na letoš-

njih Balkanskih igrar. Poleg albanskih, bolgarskih, madžarskih, jugoslovanskih in romunskih zastopnikov, se bodo konferenca letos udeležili še zastopniki Trsta, CSR in Poljske.

Delegati bodo po sprejemu v Ljubljani popoldne odpotovali z avtobusom na Bled, kamor pridejo okrog 18. V petek zjutraj si bodo ogledali smuče polet v Planici, popoldan pa se bodo vrnili na Bled, kjer bo konferenca trajala še vso soboto. V nedeljo zjutraj si bodo delegati ogledali turistične kraje Slovenije, zvečer pa bo v Ljubljani svečan banket, ki ga bo priredila na čast inozemskim delegacijam vlada LRS.

Nov svetovni rekord v Planici

Planica 15. marca
Planica, iz katere je šla večerj po vsem svetu vest o novih rekordih pri smučarskih poletih, je bila danes ponovno prizorišče še večjih uspehov. Švircar Tschannen je postavil nov svetovni rekord 120 m, naš Rudi Finžgar pa je dvakrat v izredno lepem slogu »poletela« na 118 m, a je žal z rokami podrsal po snegu. Od 33 izvedenih skokov je bilo 17 poletov nad 100 m. To je nedvomno dokaz velike sposobnosti nastopajočih skakalcev in odlične kakovosti edinstvene skakalnice na svetu.

Današnji dopoldanski poleti so se udeležili 7 skakalcev in sicer 3 Švircarji, 3 Poljaki in naš Rudi Finžgar. Sneg je bil odličen, vremenske razmere idealne. Ze dopoldne, ko je večina tekmovalcev izvedla po tri skoke, so bile zabeležene velike daljave. V sigurnosti in eleganci poletov so prednjačili Švircarji, posebno Tschannen. Poljaki so skakali previdno, zato so dosegli samo srednje daljave. Finžgar pa tudi danes ni vzdrlžal doskoka in je podrsal po snegu. Rezultati so bili naslednji:

Tschannen 102 m, 109 m, 109 m; Stump 93, 98 93 p.; Zurbriegen 100, 101, 103; Wiecezorek 79 p. 85 p. 98 p.; Finžgar Rudi 88, 105 p.; Gasienca 69, 71, 76; Kozak Tadeusz 79, 80.

Vodstvo tekmovalcev je sklenilo, da bo popoldne prost dan. Na željo švicarskih tekmovalcev pa je svoj sklep preklicalo in dovolilo tekmovalce tudi popoldne. Uspehi so bili presenetljivi. Izmed 14 poletov jih je bilo 10 nad 100 m, med njimi nov svetovni rekord. Vsi tekmovalci so v izredno lepem slogu izvedli svoje poletne tako, da so imeli maloštevilni gledalci nenavaden užitek. Finžgarja in Tschannena so še posebno pozornost spremljali in jima prisrčno čestitali. Vodja švicarske ekipe Steffen je hitel k Tschannu in ga presrečel nad njegovim uspehom objavljal in mu čestital. Seveda je moral novi svetovni rekord takoj dati jdati gledalcem svoj avtogram in pripovedovati o svojih občutkih med poletom in druge podrobnosti. Dejal je »da« Planica ni samo največja, ampak tudi najboljša in naj-

sigurnejša skakalnica na svetu. Njena konstrukcija je idealna, most odganja pravilno, tako da je naravnost užitek leteti po zraku. Mirno vreme, brez vetra in odličen sneg sta omogočila, da sem že v prvem skoku poletel 114 m. Med drugim skokom sem čutil, da letim zelo visoko. Izkoristil sem to in se močno naglil naprej. Takoj nisem videl, kje sem se dotaknil snega, toda prepiran sem bil, da je to moj najdaljši skok. To je bil največji trenutek v mojem življenju. Veseli me, da sem porušil rekord Geringa, in upam, da bom prihodnje leto dosegel še daljše polete.« Podrobni rezultati popoldanskih poletov so bili naslednji:

Tschannen 114 m, 120 m; Stump 108 m p. 109 m p.; Zurbriegen 106 m p. 114 m; Finžgar Rudi 118 m p. 118 m p.; Mounier 86 m, 102 m; Gasienca 81 m p.; 80 m; Wiecezorek 99 m p. 100 m p.

Planica je zapisana z novimi črkami v zgodovini smučarskega športa. Človek je poletel s smučmi 120 metrov!

Romih: Karikatura inž. Stanka Bloudeka

Novi strokovni kadri fizikulturnikov

Za pravilen razvoj in napredek naše fizikulture so nam potrebni strokovno izobraženi fizikulturniki, učitelji in trenerji, zato so komiteji za fizikulturo pri vladah naših republik v lanskem letu priredili vrsto strokovnih tečajev, v katerih si je nad 400 fizikulturnikov pridobilo potrebno strokovno znanje.

Komite za fizikulturo pri vladi FLRJ je organiziral tečaj za vadiatelje splošne telesne vzgoje, ki ga je dovršilo 68 tečajnikov. V lankotletskem tečaju so izvežbali 30, v nogometnem tečaju pa 28 mladincev.

Komite za fizikulturo pri vladi LRS je priredil 4 tečaje za vadiatelje splošne telesne vzgoje, na katerih se je izvežbalo 77 mladincev. Na devetih smučarskih tečajih so usposobili 224 mladincev, v nogometnih tečajih pa se je izvežbalo 61 fizikulturnikov. Poleg teh tečajev je komite priredil še tečaj za umetno drsanje, katerega je dovršilo 6 drsalcev in pa tečaj za fizikulture učitelje, ki je dal 93 strokovno izobraženih fizikulturnikov.

V 6 tečajih komiteja za fizikulturo pri vladi LR Srbije se je izurilo skupno 154 mladincev, v 5 smučarskih tečajih pa 227 smučarjev za smučarske učitelje. V Srbiji so priredili skupno 15 nogometnih tečajev s 158 tečajniki ter 3 tečaje za fizikulture vadiatelje, ki jih je dovršilo 168 kandidatov. Pomembno je tudi število tečajev za vadiatelje tekmovalca za fizikulturni znak, ki so jih priredili 54 in jih je absolviralo 1136 mladincev. Ostali tečaji so izurili 10 igralcev odbojke in košarke, 19 rokoborcev, 43 vadiateljev za zletne vaje in 44 referentov za fizikulturo.

V Hrvaški se je izurilo 110 tečajnikov za vadiatelje splošne telesne vzgoje, 146 smučarskih vadiateljev in 232 nogometarjev. V tečajih za fizikulture vadiatelje so izurili 162 mladincev, v tečajih za vadiatelje tekmovalca za fizikulturni znak pa 462. V LR Hrvaški so usposobili še 72 igralcev košarke in odbojke, 15 veslačev, 40 kandidatov pa je uspešno dokončalo tečaj za ritmiko.

Tudi v LR Makedoniji je komite za fizikulturo lani poskrbel za dvig strokovnega kadra v fizikulturi. Tečaje za fizikulture vadiatelje je dovršilo 36 kandidatov, te-

čaj za vadiatelje tekmovalca za fizikulturni znak 26 in plavalne tečaje 30 mladincev.

Komite za fizikulturo pri vladi Bosne in Hercegovine se priredil smučarski tečaj, ki ga je absolviralo 54 kandidatov in tečaj za fizikulture vadiatelje, ki je usposobil 25 fizikulturnikov za učitelje.

Komite za fizikulturo pri vladi Crne gore je priredil 2 tečaje za fizikulture vadiatelje, v katerih se je usposobilo 48 kandidatov.

Iz gornjih podatkov vidimo, da je naša fizikultura dobila lepo število novih strokovnih učiteljev, vadiateljev in trenerjev, ki bodo svojo znanje prenašali na množice naše mladine, strokovnjakov, ki bodo pripomogli k še hitrejšemu razmahu fizikulture gibanja v novi Jugoslaviji.

MLADINSKI PLAVALNI TEČAJ

Plavalni odbor pri FZS bo priredil dva tritedenska plavalna tečaja v zimskem kopališču. V tečaj bo sprejel vsak mladinec, ki ima veselje do plavanja, ki obvlada osnovno znanje plavanja in ki ni starejši od 16 let. Za mladino, ki ima prve tri dni v tednu šolo dopoldan, bo tečaj vsak ponedeljek in sredo od 14. do 16. pa za vse ostale pa ob četrkih in petkih ob isti uri. Vstopnina bo 1 din za vsakodnevni nastop. Prijave sprejema do 20. t. m. vsak dan od 16. do 18. v zimsko kopališče. Ker bo zaradi premajhnega bazena število tečajnikov omejeno, priporočamo vsem zainteresiranim, da pohite s prijavi. Tečaj bodo vodili naši najboljši plavalci inštruktorji!

Plavalni odbor FZS

Drobne zanimivosti

Sovjetski nogometaši vztrajno trenirajo za bližnjo sezono. Moštvo moskovskega Dinama je v ta namen odpotovalo v Abhaz na obali Črnega morja. Moštvo Centralnega doma Sovjetske armade trenirata v Sočumi, moskovski Spartak pa v Nalčiku. Nogometna sezona se bo pričela konec aprila v Tbilisiju. V Moskvi bo prva tekma v zveščku maja. Na tekmovalju za državno prvenstvo bo sodelovalo 13 moštev.

Črnošorski sindikat za fizikulturo. Po veseli iz Titograda je glavni odbor Enotnih sindikatov Črne gore nabavil iz sindikalnih sredstev za 250.000 din fizikulturnih rekvizitov, ki bodo razdeljeni društvom v Cetinju, Nikšiću, Titvu, Titogradu, Plovlju in Kotoru.

SAHOVSKI TURNIR ZA SVETOVNO PRVENSTVO

Botvinnik vodi za eno točko

Haag, 14. marca. V soboto sta bili dokončani obe prekinjeni partiji iz V. kola. Sovjetski veleojster Botvinnik je imel proti prvaku SZ Keresu kot črni kmetja več in močan napad. V 48. potezi se je moral Keres vdati. Ameriški prvak Reshevsky je imel ob prekinitvi proti dr. Euweju prednost v končnici. Dr. Euwe se je v analizi prepiral, da je partija izgub-

ljena in sploh ni nadaljeval igre. S tem kolom je bil končan prvi krog turnirja. Stanje je: Botvinnik 3 in pol, Reshevsky 2 in pol, Keres, Smislov 2, dr. Euwe 0.

V ponedeljek zvečer se v VI. kolom prične drugi krog. Igrajo Keres - dr. Euwe in Reshevsky - Smislov, Botvinnik pa je prost.

Kdo bo letos osvojil Davisov pokal?

Samo še nekaj tednov nas loči od otvoritve tekmovalca za Davisov pokal, v katerem bo nastopalo tudi moštvo Jugoslavije. Lani je osvojila pokal Amerika z zmago nad Avstralijo 4:1. Največ zaslug za to je imel Kramer, ki pa je medtem prešel v profesionalce, tako da je vprašanje zmagovalca letos bolj odprto kot lani.

Med favoriti za osvojitve prvenstva v evropski coni so zopet Čehoslovaki, ki so lani v Zagrebu zmagali v finalni tekmi nad Jugoslavijo 5:0. Vendar bodo verjetno tudi Čehoslovaki letos imeli težje stališče, ker njihov najboljši igralec Drobny, ki postaja vedno bolj kratkoviden, ne bo več tak favorit, kot je bil lani. Zato pa se pričakuje, da bodo veliko vlogo igrali Švedi, zlasti zaradi tega, ker je njihov najboljši igralec Bergelin že ozdravel. Jugoslavija se bo v II. kolu sestala z moštvom Italije in v slučaju zmaget verjetno v finalu zopet s Čehoslovakijo. Z ozirom na slabo formo najboljših jugoslovanskih igralcev Palade in Mitica pa je zelo malo verjetno, da si bomo letos priborili vstop v evropski finale.

V zgornji polovici evropske cone bo najzanimivejša tekma v II. kolu med Francijo in Madžarsko v Parizu. Tudi Francozi se v letošnji sezoni ne morejo veseliti prevelikih uspehov, ker je njihov najboljši igralec Petra prestopil med profesionalce, dočim je Marcel Bernard s svojimi 34 leti že precej star. V nastroju s tem gre Madžarska letos v tekmovalce s precejšnjimi upi, saj ima poleg izvrstnega Asoltha še Stolpo, ki je lani premagal Patyja, in novega nadarjenega igralca Adama. Skoraj gotovo lahko računamo, da bo Švedska izločila Španijo

in verjetno tudi Svico in bo odločil borbo med Švedsko in zmagovalcem s tekme Francija - Madžarska. Splošno se pričakuje, da bo evropski finale odigran med moštvi Čehoslovake in Švedske, karima bi lahko v prvi vrsti zmešali račune Madžarska in Italija.

Avstralija je dejansko brez nasprotnika v pacifiški coni, kajti Kanada, Mehika in Kuba je ne morejo ograjati. Paillis, ki spada k mlajši generaciji, je tudi prestopil med profesionalce, tako da ostaneta za Avstralijo glavna opora le dva igralca: Adrian Quist in Bromwich, ki sta osvojila leta 1939. za Avstralijo v New Yorku Davisov pokal. Adrian Quist, ki je sedaj 25 let star, je v preteklem mesecu osvojil prvenstvo Avstralije. Quist in Bromwich pa sta tudi izvrstna igralca v paru. Poleg tega računajo v Avstraliji na Geoffrya Browna, finalista Wimbledona 1946, in na Billa Sidwella, ki je zlasti dober igralec v paru.

Vsi urji Američanov leže letos na Tedu Schroederju, ki je označen za Kramerjevega naslednika in je star sedaj 27 let. Ted Schroeder je letošnjo zmo začel intenzivneje trenirati in bo nastopil v Wimbledonu kot favorit številka 1. Ostali trije igralci, ki pridejo v poštev za reprezentanco Amerike, Frankie Parker, Gardner Mulloy in Bill Parkert, so tudi že starejši od 30 let. Parker je na primer nastopal v tekmovalcu za Davisov pokal že leta 1937. Lahko pa pridejo v poštev tudi še popolnoma novi igralci, od katerih v zadnjem času posebno imenujejo Seixasa, Moylana, Flamma, Gonzalesa, Richarda in v glavnem Brinka.

Ali je bilo to tovariško in športno?

Letos je bilo kakor vselej.

Peke so sekire, na dlaneh so spet rasi krvavi žulji, v duši pa je kipele hrepenenje po zimi, snegu in mrazu, po divjem smuku in dišečih žgancih v topli bajti. Pravi planincev bo razumel veselje, ki ga imaš ob pripravljanju planinske bajte za zimo.

Ze davno je padel sneg, preden smo zadeli smuči na ramo in jo ubrali v planino. Bilo nas je šest, šest tovarišev, ki nas je že dolga leta neločljivo vezala ljubezen do naših planin in divjih smukov, ljubezen do drugega doma — naše smučarske republike. Nismo čutili mrzle burje, ki je brlila z robov in zaganjala pikajoče snežinke v lica. Bilo nam je toplo, saj smo se vzpenjali v planino, na katere vrhu čepi naša drobna bajtica.

V gazi so se poznale globoke stopinje. Čudno! Gaz je bila navadno slabo uhojena in na našo planino ni prihajalo dosti smučarjev.

Globok sneg nas je utrudil, a po treh urah smo se le ustavili pred našim »gruntom«. Sneg pred bajto je bil potlačen, množica stopinj pred vrati je dala milosti, da v bajti bivajo neznani ljudje. Kaj neki more biti?

Vzel sem ključ iz oprtnika in poskusil odkleniti. Vrata so bila priprta! Nekdo je vdrl v bajto!... Z gnevom smo drug za drugim stopili v izbo in presneto pisano pogledali. V izbi je sedela družba petih neznancev in starih neznanek, ki niti niso bili kaj prida presečeni, ko smo se pred njimi zgnali —

lastniki bajte! Fant in dekle ob štedilniku sta se celo še naprej nemoteno objemala. Nikomur se ni zdelo vredno, da bi znil besedico v opravičilo.

Prvi hip nam je vzealo sapo. Vzkopala mi je jeza v prsih. Poskusil sem, kar se da »prijazno« povedati, da se mi zdí precej netovariško vdreti v tujo bajto, zagospodariti v njej kakor v svojem, kuriti drva, ki smo jih mi s krvavimi žulji pripravili jeseni in si celo postrež z našimi živecem, ki smo ga prinesli zadnje nedelje pred snegom v planino. Gospodi menda pojmi o tuji lastnini niso bili povsem jasni, po vrhu pa so bili še tako nesramno predrzni, da kljub naši odločni zahtevi, naj se umaknejo iz bajte, niso niti pomislili, da smo se pravkar pripelali iz doline, utrujeni in premraženi, potrebni okrepčila in počitka.

Končni uspeh našega prepira je bil ta, da so nam »gostje« odstopili dva pograda, na katerih smo se potem drenjali do jutra. Zjutraj se je družba brez opravičila in pozdruva odpravila, mi pa smo z žalostjo ugotovili, da so nam pokurili lepo množico drvi ter porabili vsaj polovico krompirja, moke in drugega živeza, ki so ga našli v naši shrambi. Res, prijatni gostje! S silo so udri v bajto, odlomili zapaž in pokvarili ključavnico, počekali slike na steni in še vrsto nepomembnih malenkosti in končno se še čudijo, da se nismo mi umaknili iz bajte!

Tovariši bralci, ali sodiš, da je bilo njihovo dejanje tovariško in vredno poštenih športnikov? Janez.

TEHNIKA IN ŠPORT

Jadrnalna sezona se začne 1. aprila

S 1. aprilom se bo v vseh treh jadrnalnih solah na Blokah, v Ribnici in v Lescah začelo jadrnalno šolanje. Interesenti, ki hočejo v novi sezoni postati jadrnalni letalci, morajo izpolniti naslednje pogoje: stari morajo biti najmanj 16 let, popolnoma zdravi, kar bo pokazal poseben zdravniški pregled, dokazati morajo, da so aktivno sodelovali v organizacijah športnega letalstva in Ljudske mladine ter se udeleževali delovnih akcij. Tečaji se bodo začeli vsakega 1. v mesecu, prijave pa je poslati najkasneje do 15. vsakega meseca na Republiški jadrnalni center, Ljubljana, Celovška 23 ali pa najbližjemu športnoletalskemu društvu.

Mladinci in mladinke, pohihte v vrste jadrnalnih letalcev!

Pomladna nogometna sezona se je začela

Prinašamo le rezultate prvih letošnjih nogometnih iger v I. in II. zvezni ligi, medtem ko bomo podrobnosti o odigranih tekmah objavili v jutrnji številki. V Zagrebu sta se srečali moštvi Dinamo in Spartak. Tekma se je končala z zmago Dinama 3:2 (1:1). V Skoplju sta igrali Vardar : Partizan 4:3 (0:3), v Splitu

Hajduk : Metalec 3:0 (2:0), v Trstu pa Ponziana : Sarajevo 4:2 (3:1). V drugi zvezni ligi so se pomerila naslednja moštva: Enotnost : Zeleničar (Sarajevo) 3:1 (0:1), Naša krila : Tekstilac 3:1 (0:1), Sloga : Kvarner 3:1 (1:0), Budućnost : Mornar 2:1 (1:1) in Dinamo : Rabotnički 2:0 (0:0).

Prizor s tekme Enotnost : Primorac prejšnjo nedeljo

Dolžnost slehernega fizikulturnika je, da se pripravlja za republiški fizikulturni zlet

Ob izteku so ponosno zapluli ale zastave sodelujočih držav

Poživimo razmah našega planinstva

Statistika nam kaže, da je lani obiskovalo planine 100% več planincev kot v letu 1946. Delavci pridejo v soboto iz tovarne in gre v naravo. On ve, da mu nudijo planine po intenzivnem celoletnem delu najlepše razvedrilo in krepijo moči za delovno sposobnost. Mnogi izražajo domisleke v planinah.

Pri vsem porastu obiskovalcev gora pa so sindikati vse premalo prispevali k poživitvi planinstva. Sindikalne podružnice naj prirejejo skupinske izlete v gore. Odbor za planinstvo in alpinistiko FZS nudi sindikalnim članom po predhodni prijavi na Planinskem in alpinističnem društvu enake ugodnosti, kot jih imajo člani društva. Mora jih pa biti najmanj 15.

Po drugi strani se ustvarja nekakšno divje planinstvo, kar nam vsekakor ni v čast. Skupina ljudi se zmeša, da bo šla v planine. Ko pa zavijejo s ceste proti vrhu, se zasliši divje vpitje. V koči ugotovijo, da so to ljudje, ki niso niti redni obiskovalci gora, niti člani Planinskega in alpinističnega društva, ampak nedeljaki izletniki, ki uničujejo našo alpsko floro, rušijo skale, vpljejo in plašijo divjad. Dolžnost vsakega planinca, oziroma alpinista je, da take ljudi opozori in pouči, o namenu planinstva in smotrnosti ter vztrajnega planinskega udejstvovanja.

V času do maja je v planinah največ nesreč zaradi neopretnosti in nepopolne opreme. Nekateri gredo v Kamniške ali Julijske Alpe ne da bi vprašali, kakšne so snežne razmere v gorah. Zato je priporočljivo, da vsak, predno gre na turo, vpraša na Planinskem in alpinističnem društvu (PAD), kakšne so razmere in kako se naj opremlja.

Sem in tja se vidi tudi žalostne slike po planinskih postojankah, kar je posledica preveč zaužitih alkoholnih pijač. Take stvari moramo vsi planinci odpravljati. S tem bomo pripomogli k razmahu planinstva, ki se bo v petletni pomnilnosti za 20.000 novih članov. Zagotovilo za to nam daje množičen obisk naših gora.

Oskrbiški tečaj v Kamniški Bistrici

Brez dvoma imajo oskrbiški tečaji važen pomen za razvoj planinstva, zato je odbor za planinstvo in alpinistiko organiziral tak tečaj v dnevi od 5. do 7. marca v Kamniški Bistrici. Zastopniki so bili oskrbiški planinski postojank iz vse Slovenije.

Ob otvoritvi tečaja je Miloš Velner podal osnovne smernice dela oskrbnikov s ozirom na naš petletni plan in narodno-obrambno moč države. Čim boljše bodo postojanke oskrbovane, tem več planincev bo posečalo gore, tem več se jih bo telesno in duševno krepijo za izvedbo naše petletke. Poleg tega ima naša armada oporišča, ki jih lahko uporabi v slučaju potrebe.

Pri reševanju gospodarskih vprašanj se je razvila živahna razprava. Oskrbiški tečaj je bil povezan s sindikati in mesečno plačani. Tako bodo tudi socialno zavarovani. Imeli bodo vse ugodnosti in dolžnosti, ki jih sindikalna organizacija nudi svojim članom. Brez dvoma je to velika manifestacija naših oskrbnikov in želja po vključitvi v naše plansko gospodarstvo.

Tone Bužar je govoril o namenu in potrebi vodenja poslovnih knjig. S tem, da se v postojanki vodi dnevna evidenca, ima oskrbnik lep pregled svojega dela. Od gostinske stroke je tovar. Paiz razložil bistvo postrežbe. Na poljuden način je prikazal serviranje, pri čemer so oskrbniki mnogo pridobili. Inž. Držaj se je dotaknil zgodovine planinstva v naših krajih in poudaril današnji pomen planinstva in alpinistike. Važno je, kako bo imel oskrbnik opremljeno svojo kočo, kako bo vnesel v to postojanko domaćnost in s tem propagiral za čim večji obisk naših planin. Nakazal je osnovne pojme o reševanju v gorah in o prvi pomoči.

Meteorološki inštitut je doslej dobival zelo malo vremenskih podatkov iz planinskih predelov. Dr. Reya je oskrbnike v ta namen seznanil s najvažnejšimi vremenskimi pojavi in instrumenti. Planinske postojanke bodo takoj, ko bo mogoče, dobile aparate, da bodo lahko stalno poročale o vremenskih razmerah, ki vladajo v visokih predelih.

Tov. Kovacic je v kratkih besedah povedal, kako lahko s enostavnimi sredstvi popravljajo okvare na koči brez večjih investicij, dr. inž. France Avčin pa je v sklopičnem predavanju pokazal lepoto naših in švicarskih gora. Velika pomankljivost naših oskrbnikov je, da poznajo samo svojo okolico, dotično so jim ostali kraji v glavnem neznani. Končno je tovar. Beg v zanimivem predavanju orisal pomen in lepoto naše flore in faune. Zivahna razprava po vsakem predavanju je bila dokaz, da so oskrbniki pozorno spremljali obravnavana vprašanja, kar je jamstvo, da bo oskrba v planinskih postojankah iz leta v leto boljša.

Tov. Velner je ob zaključku tečaja žel oskrbnikom vsestransko napredovanje tako pri strokovnem kakor tudi političnem delu v naših planinskih postojankah. V imenu oskrbnikov se je tovar. Drahek zahvalil predavateljem za trud in izrazil željo, da bi se taki tečaji redno vršili, obenem pa obljubil, da si bodo oskrbniki prizadevali izpolniti naložene jim naloge.

Poročilo Socialnega fonda OF pri IOOF

Na podlagi čl. VIII. statuta Socialnega fonda in čl. 14. poslovnika o poslovanju uprav SFOF, izpolnjuje našelo javnosti, objavlja uprava SFOF pri IOOF Slovenije za mesec januar nastopno poročilo:

I. STANJE PODPORNIKOV SFOF:

Zap. št.	O k r a j	Število uprav SFOF	Število rednih podporn.	% zajetega prebiv.	Prirastek v %	Padeč v %
1.	Celje - mesto	15	4.944	23,78		0,67
2.	Trbovlje	42	10.330	23,37	5,25	
3.	Maribor - mesto	6	13.372	22,10		8,31
4.	Ljubljana - mesto	7	22.949	21,01	2,88	
5.	Jesenice	59	7.526	17,87	2,87	
6.	Kranj	54	4.552	9,72	5,13	
7.	Maribor - okolica	52	5.676	8,98	3,77	
8.	Škofja Loka	33	2.024	8,06		1,75
9.	Sežana	40	1.348	4,95	2,68	
10.	Dravograd	19	2.104	4,91		2,93
11.	Rakek	15	1.004	4,87		0,15
12.	Celje - okolica	40	3.219	4,46	1,17	
13.	Ljutomer	25	1.138	4,14		1,17
14.	Radgona	20	1.180	4,01		0,41
15.	Idrija	23	727	4,00	26,29	
16.	Ptuj	28	2.862	3,88		1,71
17.	Kočevje	8	934	3,51		1,08
18.	Postojna	9	592	3,28	2,49	
19.	Konjice	11	779	3,27		0,40
20.	Ljubljana - okol.	28	1.788	3,24		0,27
21.	Krško	8	1.980	3,10	2,10	
22.	Murska Sobota	13	1.742	2,87		0,62
23.	Lendava	27	743	2,43		1,46
24.	Grosuplje	18	650	2,40	0,02	
25.	Novo mesto	8	784	1,78		1,12
26.	Kamnik	10	630	1,59		2,41
27.	Šmarje	17	1.706	1,45	1,45	
28.	Trebnje	8	300	1,08		1,08
29.	Tolmin	13	239	0,95	1,45	
30.	Slov. Bistrica	4	269	0,93		1,19
31.	Mozirje					
32.	Črnomelj					
33.	Gorica					
34.	Ilirska Bistrica					

Skupaj 657 97.891
V decembru 634 99.413
Razlika + 23 - 1.522

* poročila za november, december in januar.
** niso poslali poročila za januar.

II. REDNI MESEČNI PRISPEVKI ZBRKE »A«

Zap. št.	O k r a j	Z b r k a	Povprečno dnevno prispevek	Od meseca dec. dvig	Padeč
1.	Ljubljana-mesto	242.638.50	10,57	2,22	14.156.50
2.	Maribor-mesto	100.589.—	7,51	1,65	2.501.—
3.	Kranj	94.768.50	20,80	2,02	21.584.—
4.	Jesenice	74.303.—	9,87	1,76	24.135.—
5.	Trbovlje	74.025.—	7,16	1,87	1.410.—
6.	Celje-mesto	42.175.—	8,53	2,02	2.645.—
7.	Maribor-okolice	35.210.—	6,20	0,55	12.905.—
8.	Celje-okolice	24.571.—	7,63	0,34	5.455.—
9.	Dravograd	20.072.—	9,53	0,46	
10.	Šmarje	19.835.—	8,—	0,11	19.885.—
11.	Ljubljana-okolice	15.360.—	8,03	0,27	2.985.—
12.	Škofja Loka	14.705.—	2,26	0,58	
13.	Ptuj	14.310.—			5.630.—
14.	Krško	13.164.—	6,63	0,26	8.544.—
15.	Rakek	10.984.50			5.680.—
16.	Grosuplje	10.556.50	16,24	0,38	4.113.90
17.	Konjice	9.405.—	12,07	0,39	1.830.—
18.	Sežana	8.758.—	6,49	0,32	4.282.—
19.	Murska Sobota	8.713.—	5,00	0,14	1.597.—
20.	Radgona	8.035.—	6,80	0,27	1.685.—
21.	Lendava	7.503.—	10,09	0,24	2.463.—
22.	Ljutomer	5.700.—	5,—	0,20	2.460.—
23.	Trebnje	5.376.—	17,92	0,19	5.376.—
24.	Idrija	5.076.—	6,93	0,28	22.058.80
25.	Kamnik	4.567.—	7,25	0,11	89.429.—
26.	Postojna	4.495.—	1,59	0,23	2.105.—
27.	Kočevje	4.430.—	6,03	0,21	192.—
28.	Novo mesto	3.915.—	4,99	0,08	3.593.—
29.	Tolmin	2.910.—	1,21	0,12	1.518.—
30.	Slov. Bistrica	2.105.—	7,82	0,07	8.320.—
31.	Mozirje				22.715.—
32.	Črnomelj				3.153.—
33.	Gorica				
34.	Ilirska Bistrica				

Skupaj 888.305.—
V decembru 982.033.90
Razlika 43.728.90
* poročila za november, december januar. — ** ni poslal poročila za januar. — *** ni poslal poročila ne za december, ne za januar. — **** sploh ne pošilja poročil.

III. PRISPEVKI ZBRKE »C«

St.	Okraj	Znesek okrajna	Od tega prejela krajevna	Prirastek	Padeč
1.	Jesenice	17.048.50	17.048.50		
2.	Maribor-ok.	9.383.—		9.383.—	10.617.—
3.	Maribor-m.	4.834.—	4.834.—	8.534.—	
4.	Ljubljana-m.	4.640.—	4.640.—		8.640.—
5.	Tolmin	4.000.—	4.000.—	4.000.—	
6.	Kranj	4.185.—	4.185.—	1.605.—	
7.	Trbovlje	3.146.—	3.000.—	2.846.—	12.444.—
8.	Dravograd	2.930.—	2.930.—		9.657.—
9.	Kočevje	2.690.—	2.690.—	2.690.—	
10.	Murska S.	1.997.—		1.997.—	1.597.—
11.	Ljubljana ok.	1.850.—	1.850.—	1.850.—	
12.	Postojna	1.100.—	1.100.—	1.100.—	
13.	Grosuplje	840.—	840.—	840.—	
14.	Novo mesto	608.—	608.—		550.—
15.	Radgona	600.—	600.—		351.—
16.	Trebnje	312.—	312.—		312.—
17.	Sežana	250.—	250.—		1.233.—
18.	Krško	200.—	200.—		600.—
19.	Celje-ok.	200.—	200.—		1.065.—
20.	Škofja Loka	100.—	100.—		3.854.50
21.	Slovenska Bistrica				650.—
22.	Črnomelj				80.—
23.	Ljutomer				
24.	IOOF	1.598.—			
25.	Šmarje	2.027.—	2.027.—	2.027.—	
26.	Celje-mesto	500.—	500.—		12.472.—

Skupaj 65.038.50 46.284.50 17.156.— 31.885.50 63.310.50
V decembru 96.463.50 — — — — — 31.425.—
Razlika 31.425.—

IV. PRISPEVKI ZA PATRONATE

Ime okraja	Znesek	Prirastek	Padeč
1. Jesenice	30.000.—		
2. Kamnik	19.745.—	19.745.—	
3. Ljubljana okolica	15.000.—		
4. Mozirje	9.000.—		
5. Novo mesto	6.407.50		3.156.—
6. Konjice	5.675.—	5.675.—	
7. Trbovlje	5.190.—		7.798.—
8. Maribor - okolica	4.785.—	724.—	
9. Sežana	4.340.—	4.340.—	
10. Murska Sobota	1.800.—		
11. Slov. Bistrica	695.—	695.—	
12. Kočevje	260.—	260.—	
13. Rakek			20.500.—
14. Krško			8.060.—
15. Radgona			2.287.—
16. Idrija			765.—
17. Lendava			444.—

Skupaj 102.847.50 31.439.— 43.010.—
V decembru 114.418.50 — — — — —
Razlika — — — — — 11.571.—

UPRAVA SOCIALNEGA FONDA OF
PRI IOOF SLOVENIJE

DNEVNE VESTI

Torek, 16. marca: Radovan Sreča, 17. marca: Ljubljana, Jedert SPOMINSKI DNEVI

16. III. 1943. — Začetek bojev štirih brigad v Suhbi krajini.

DEZURNA LEKARNA
Centralna lekarna, Tromostje, Marijin trg 5.

SLOVENSKA NARODNA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI IN MARIBORU
Drama v Ljubljani

Torek, 16. marca, ob 15: Levstik-Kreft: Tugomer. Gostovanje v Mariboru. — Ob 20: Levstik-Kreft: Tugomer. Gostovanje v Mariboru.

Sreda, 17. marca, ob 15: Molliere: Tartuffe. Gostovanje v Mariboru. — Ob 20: Molliere: Tartuffe. Gostovanje v Mariboru.

Četrtek, 18. marca, ob 15: Shakespeare: Hamlet. Red B. — Ob 20: Shakespeare: Hamlet. Red B.

Sobota, 20. marca, ob 16: Maršak: Mučin dom. Zaključena predstava za osnovno šolo št. Vid in Naklo pri Kranju. — Ob 20: Cervantes: Stiri medigra. Red C.

Nedelja, 21. marca, ob 14:30: Maršak: Mučin dom. Izven. — Ob 20: Shakespeare: Hamlet. Izven.

Opera v Ljubljani
Torek, 16. marca, ob 19:30: Kozina: Ekvinokij. Red A.

Sreda, 17. marca, ob 19:30: Polić: Mati Jugovičev. Red Sreda.

Četrtek, 18. marca, ob 19:30: Jančič: Jančič. Red Četrtek.

Sobota, 20. marca, ob 19:30: A. Borodin: Knez Igor. Red A.

Nedelja, 21. marca, ob 15: Žbuzet: Carmen. Izven.

Drama v Mariboru
Torek, 16. marca, ob 15: Levstik-Kreft: Tugomer. Gostovanje ljubljanske Drame. Izven. — Sreda, 17. marca, ob 15: Levstik-Kreft: Tugomer. Gostovanje ljubljanske Drame. Izven.

Sreda, 17. marca, ob 15: Molliere: Tartuffe. Gostovanje ljubljanske Drame. Izven. — Ob 20: Molliere: Tartuffe. Gostovanje ljubljanske Drame. Izven.

Petek, 19. marca, ob 14:30: Žbuzet: Vsemu naključje. Red LMS-2.

Nedelja, 21. marca, ob 20: Goidoni: Kršćanin. Red LMS-2.

Opazujemo na gostovanje ljubljanske Drame v Mariboru. Danes, dne 16. marca je na sporedu Kretova predstava Levstikove tragedije »Tugomer« v režiji dr. Bratka Krefta in inscenaciji ing. arch. Ernesta Franca. Naslovno vlogo igra Sisko Jan, v vlogah drugih vlogarjev: Vlado Danilova, Vida Juvanova, Vlado Simčičeva, Elvira Kraljeva, Maja Furjan, Demeter Bitenc, Jože Tiran, Pavle Kovič, Branko Miklavc, Ivan Levar, Janja Cesar, Edvard Gregorin, Stane Česenik. Predstavi sta ob 15 in 20 ur.

Dne 17. marca je na sporedu ob 15 in 20 ur Molliereova komedija »Tartuffe« v preprosti Otona Zupančiča režiji: dr. Branko Gavella, inscenator: Vladimir Zdrinski. Naslovno vlogo igra Ivan Levar, sodelujejo: Marija Nablocka, Janja Cesar, Mira Danilova, Jože Tiran, Dragica Anušičeva, Branko Miklavc, Edvard Gregorin, Mila Kadičeva, Bolan Peček in Ljilja Drenovc.

Opera v Mariboru
Četrtek, 18. marca, ob 19:30. Gounod: Faust. Red A.

Petek, 19. marca, ob 19:30: Baletni večer. Red LMS-1.

Sobota, 20. marca, ob 20. Puccini: Tosca. Gostuje Jože Gostič, prvak zagrebške opere. Izven.

Nedelja, 21. marca, ob 15: Baletni večer. Izven.

SINDIKALNO GLEDALIŠČE JESENICE - NA GORENJSKEM
Sreda, 17. marca, ob 19:30. Bulgakov: »No vi doma«. Premiera, režija T. Šteško.

Četrtek, 18. marca, ob 19:30. Bulgakov: »No vi doma«. Repetir, v korist akcij za pomoč grškemu ljudstvu.

Sobota, 20. marca, ob 19:30. Bulgakov: »No vi doma«. Režija T. Šteško.

Nedelja, 21. marca, ob 20. ur: Instrumentalno-vokalni koncert, odskočev sind. kult. umet. društva na Jesenicah. 575-n

Služitelji gospodarske fakultete! Množični sestanki za II. letnik bo v sredo ob 17. uri, za III. letnik v četrtek ob 20. uri. Udeležba za LMS-ovce obvezna. 573-n

O modernih metodah vremenskega napovedovanja bo govoril prof. dr. Oskar Reya na poljudnoznanstvenem predavanju prirodoslovnega društva nečolj ob osmih v miniaturni predavarnici na umirici. Vabljeni 583-n

Pomladanska razstava perutnine in golobov, valilnih jač, čistočnih piščancev, puric, radic, gosk, golobčkov, veterine in higijena živali, dalje valilnih aparatov (inkubatorjev), tehnike valjenja piščancev, umetnih kokle kakor tudi ostalega pribora in potrebščin za gojenje perutnine — bo v Zboru v dnevi od 3. do 12. aprila. Razstavo bo spremljalo več strokovnih predavanj in tečaj za upravljanje z inkubatorji in tehniko umet

Mali oglasi

Oglasni oddelk
telefon št. 38-32
vodja oddelka tel. št. 38-33

SLUŽBE ISEJO

LAZJE PISARNIKO mesto v Ljubljani išče resna tovarišja, z znanjem stroještva. — Cenjene ponudbe na naslov Stepan, Tyrseva cesta št. 114. 7515-1

SLUŽBO DOBE

KRAJEVNI BRIVSKI in česalni salon KLO Guštanj išče pomočnika odnosno pomočnice, večer v moškem in ženskem salonu; nastop službe 1. aprila. Dugi: Uprava gosp. podjetij KLO Guštanj. 7504-2

DVA POHISTVENA MIZARJA sprejmeta takoj Doga Ivan, Ljubljana, Tyrseva c. 17. 7467-2

SOBARICO, ki opravlja vsa hišna dela, pomaga v kuhinji in pri postrežbi gostov, sprejememo. Restavracija MLO Laško (Hienke). 7332-2

BRIVSKEGA POMOČNIKA, dobro moč, sprejemamo takoj v stalno službo. Stanovanje v hiši. Hafnar Anton, frizer, Strazarska 30, Kranj. 7375-2

STAREŠKO GOSPODINJO, večer kuhe, sprejemata takoj zakonca z dvema otrokoma, oba uslužbena. — Kunster, Gajeva 8. 7568-2

POSTENO, ZDRAVO DEKLE, lahko začelnico, ki bi pomagala v gospodinjstvu, išče učiteljska družina z dvema malimi otrokoma na deželu. — Otrin, Begunje nad Cerkljo. 7570-2

SPREJMEM takoj dobrega brivskega pomočnika ali pomočnico, Mavcar — brivec, Črnuče pri Ljubljani, 7573-2

FRIZERSKO POMOČNICO sprejemamo za izpopolnjevanje. Merlak, Sv. Petra cesta 76. 7392-2

Po kratkem trpljenju nas je danes 15. marca 1948 ob 8. zapustil naš dobi in ljubljani stric

Adolf Kordin

Pogreb draga pokojnika bo 17. marca 1948 ob pol 15. na pokopališču na Pobrežju. Maribor, 15. marca 1948. Zaljuča družina dr. Zaveršnik

Mirija Cunder-Vrbanova

Pogreb drage pokojnice bo v torek ob pol 15. uri iz hiše žalosti, Tomačevo št. 10. Tomačevo, 15. marca 1948. Zaljuča brat Luka, sestre Cilka, Jerca, Ančka, Metka ter ostalo sorodstvo

Marija Elsnič

Pogreb drage pokojnice bo v torek ob pol 15. uri iz hiše žalosti, Tomačevo št. 10. Tomačevo, 15. marca 1948. Zaljuča brat Luka, sestre Cilka, Jerca, Ančka, Metka ter ostalo sorodstvo

Marija Elsnič

Pogreb drage pokojnice bo v torek ob pol 15. uri iz hiše žalosti, Tomačevo št. 10. Tomačevo, 15. marca 1948. Zaljuča brat Luka, sestre Cilka, Jerca, Ančka, Metka ter ostalo sorodstvo

Marija Elsnič

Pogreb drage pokojnice bo v torek ob pol 15. uri iz hiše žalosti, Tomačevo št. 10. Tomačevo, 15. marca 1948. Zaljuča brat Luka, sestre Cilka, Jerca, Ančka, Metka ter ostalo sorodstvo

Marija Elsnič

Pogreb drage pokojnice bo v torek ob pol 15. uri iz hiše žalosti, Tomačevo št. 10. Tomačevo, 15. marca 1948. Zaljuča brat Luka, sestre Cilka, Jerca, Ančka, Metka ter ostalo sorodstvo

Marija Elsnič

Pogreb drage pokojnice bo v torek ob pol 15. uri iz hiše žalosti, Tomačevo št. 10. Tomačevo, 15. marca 1948. Zaljuča brat Luka, sestre Cilka, Jerca, Ančka, Metka ter ostalo sorodstvo

Marija Elsnič

Pogreb drage pokojnice bo v torek ob pol 15. uri iz hiše žalosti, Tomačevo št. 10. Tomačevo, 15. marca 1948. Zaljuča brat Luka, sestre Cilka, Jerca, Ančka, Metka ter ostalo sorodstvo

Marija Elsnič

Pogreb drage pokojnice bo v torek ob pol 15. uri iz hiše žalosti, Tomačevo št. 10. Tomačevo, 15. marca 1948. Zaljuča brat Luka, sestre Cilka, Jerca, Ančka, Metka ter ostalo sorodstvo

NAROČNIKE,

ki prejemo naš list po pošti in so z naročnino v zaostanku, opozarjamo, da jim bomo nehali pošiljati list. — Zato naj vsak čim prej poravnava vso zaostalo naročnino!

UPRAVA

MOSKO SPORTNO KOLO znamke Diamant, zelo dobro ohranjeno, prodam. Naslov v ogl. odd. 7545-5

RJAV ZENSKI PIAŠČ, dobro ohranjen, prodam. Ponudbe na ogl. odd. pod Maio rabljen. 7546-5

ZENSKA SMUCARSKA HLACE, nove, prodam. Ogled iz prijaznosti v Zilavski stezi 6-II. — od 15. do 17. ure. 7547-5

VELO UMIVALNO OMARO z ogledalom in marmornato ploščo, prodam. Naslov v ogl. odd. 7561-5

ZENSKO ZLATO URICO prodam. — Ogled od 17. do 18. ure pop. Naslov v ogl. odd. 7560-5

NEKAJ METROV impregniranega platna, svilene ženske srajce, nove tridelne zastore in belo jopico za vajenca, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 7563-5

SINGER šivalni stroj, čevljarški, dobro ohranjen, prodam. Naslov v SP Maribor. 7548-5

MOTORNO KOLO »Zündapp«, 250 cm, brezhibno, in eno pnevmatiko, 19 x 2,5, prodam. Naslov v podružnici SP Kranj. 7488-5

ČEVLJARSKI levorčni stroj zamenjam za celendero ali prodam. Cena po dogovoru. Jurij Šmit, Trbovlje II, pri Skratu. 7487-5

KLAVIR znamke »Janc«, dva lovska psa, prvovrstna »Spanjola«, psica mešanica »Hirijane«, prodam. Zunko Vilko, Selma ob Dravi. 7485-5

PREPROGO, 12 x 175, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Smirno. Naslov Medvedova 5-I, desno. 7372-5

ELEKTROMOTOR, 6 Ks, in voz za pravljičev, skoraj nov, prodam. Moskrig, Zavor 5, Dobrunje. 7528-5

PLANSKI VESTNIK XI/XLI, več drugih planinskih in leposlovnih knjig, razne slike, radioaparati in drugo, prodam. — Zemljič, Ormož, Stajersko. 7607-5

VINSKE SODE, dobre ohranjene, od 100—700 l, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 7611-5

TEMNOSIV POVRNIK, nepremodljiv jopci, moške lakaste čevlje, moško perilo, ženske čevlje, foteli, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 7616-5

PEŠTILNI STROJ, 8—9 DUBEL, mal orabljen, prodam. Naslov v ogl. oddelku. 7614-5

BAMBUSA za izdelavo smučarske in ribiške palice prodam. Naslov v ogl. oddelku. 7449-5

MODERNO HOHIŠTO za moško sobo, obeta knjižna omara, pisalna miza, itd. se zaradi preselitve prodaja. Vprašati dnevno od 12. do 14. ure. Naslov v podružnici SP, poročevalca Maribor. 7483-5

RADIOAPARAT, 7 cevn, prodam. — Hafnar Ivan, Družba Marija, Tyrseva c. 17, Maribor. 7480-5

BRZOPARILNIK, 60—80 lit, skoraj nov, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 7577-5

TRGOVSKE POLICE in pult, prodam. Polje se Produktivna zadruga čevljarstva, Sv. Petra c. 15. 7574-5

COLN na en par vesel, trosedežni — prodam. Hradskega c. 5 Ogled od 16 ure dalje. 7582-5

6 MESECEV starega psa, črnega — irski seter, prodam. Hradskega c. 5. 7581-5

DROČ, 16 m dolg, primeren za zastavo ali gradbeno podjetja, prodam. Hradskega 5, ogled od 16. ure dalje. 7580-5

VINSKE SODE prodam. Savlje — Stevilka 11. 7584-5

MOSKO KOLO znamke Steyer, skoraj nov, prodam. — Naslov v oglasnem oddelku. 7583-5

KLAVIRSKA HARMONIKA Hohner z 80 basmi ugodno naprodaj. Naslov v ogl. odd. 7584-5

4 SODE v obliki foteljev, ter ovalno belo mizico, skoraj novo, ugodno prodam. Klopčič, Slapničarjeva 9. — Moste. 7620-5

PISALNI STROJ Störce, brezhiben, prodam. Ciglarjeva 26. 7625-5

HLADILNIK za avto Fiat 509 prodam. Vrhnik, Stara cesta 26. 7624-5

GLOBOK OTROSKI VOZICEK, tapetiran, zelo dobro ohranjen, prodam. Vavpetič Janez, Jesenkova 6-II. — desna vrata. 7623-5

POSTELJE brez vložkov, nizke omare s predali pisalna miza, vse iz trdega lesa, in razno pohištvo, ugodno naprodaj. Ogled v torek in sredo ob 14. uri. Emonska cesta 2, velika večna vrata. 7627-5

Drž. zavod za socialno zavarovanje, podružnica v Ljubljani

R A Z P I Š U J E M E S T O kurjača

pri kotlih za centralno kurjavo, ki bi bil zmožen tudi ključavničarskih del za novo bolnišnično socialnega zavarovanja na Jesenicah. Plača po uredbi. Nastop takoj.

Prošnjo je vložiti na Državni zavod za socialno zavarovanje, podružnica v Ljubljani — personalni osek.

PLEMENSKEGA VOLA, teža okrog 400 kg, prodam. Medno št. 20. 7410-5

REČNI ELEKTRICNI vrtilni stroj, skoraj nerabljen z več svedri in dimenzij in popolnoma nova rezilna naprava za matico, garnitura v leseni šatuli, dalje žakov obračalni plug št. 7 z enim kolesom za obdelovanje vinogradov, hmelja in sadovnjakov skoraj nerabljen — vse prodam najboljši ponudnikom. Ponudbe na ogl. odd. pod št. 47. 7558-5

ZLAT POROČNI PRSTAN prodam. — Ponudbe na oglasni oddelk pod Prstan. 7557-5

2 kg PRAVE KAVE, prodam. Naslov v ogl. odd. 7552-5

DREVESCA nizkih jablan, takoj rodna, ribez, breskve, prodam. Dolinšek, Kamnica pri Mariboru, 7601-5

GUMI VOZ, ishek nov, lep, nošlost 600—800 km, takoj naprodaj. Poljanec pri Vov, jesp. parna pekarna Rožna dolina, C. II. 7512-5

TEHNIKA »Schember«, 15 kg, in decimalna tehtnica do 500 kg naprodaj. — Trgovina Bogataj, Zelezniški. 7516-5

AVTOFIAT 521, 7 sedežni, brez gum, odprt, primeren za predelavo v poltovornega, dobro ohranjen, prodam. Azman Stanko, Bohinjska Bistrica št. 151. 7618-5

KUPIM

DINAMO za istosmerni tok od 50 do 120 voltov. 10—20 amper, — kupi Steklarna Hrastnik. 7333-6

ZLEZEN STEDILNIK, nov ali malo rabljen, kupim. Ponudbe z opisom in navedbo cene na podružnici SP, Trbovlje. 7486-6

UMISIJSKA TRGOVINA JOS ROJ. NA Prešernova 82 sprejema in prodaja dobro ohranjena oblačila in druge stvari. — P. 46-6

KOVINSKO STRUŽNICO nad 1 m stružne dolžine, kupim. — Naslov v podružnici SP Maribor. 6605-6

HLADILNO OMARO na električni pogon, 220—380 voltov, kupi Tovarna Igrar, Novo mesto. 7173-6

APARAT ZA SUŠENJE LAS (Pen), nov ali malo rabljen, kupim takoj. Simunac Jurij, frizer, Kranj, 7270-6

3 OKENSKA KARNISE 2 m dolge — temen les, kupim. Naslov v oglasnem oddelku. 7630-6

MANISO PERZISKO PREPROGO kupim. Ponudbe pod »Kvaliteta« na oglasni oddelk. 7609-6

RADIO, dobro ohranjen, 3-5 cevn, kupim. Cenj. ponudbe pod Predvojna znamka na ogl. odd. 7579-6

ELDERNO SIROVO za javljanje požarov, kupim. Gasilska četa, Nedelja. — Ptuj. 7593-6

ZICO stev. 12, 14, kupi ali zamenja za tanko »Roža«, cvetličarna, Franciškanska 3. 7541-6

SIVALNI STROJ, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogl. odd. pod Dobar. 7554-6

ZICNI SIVALNI STROJ za šivanje skatel, stroj za izsekavanje (stančanje) lepence, in škarje za rezanje lepence, širine 110 cm, kupimo. Ponudbe na: Iskra, Kranj ali Ljubljana na Smartinska cesta 28. 7622-6

ZAMENJAM MOSKO KOLO, lepo, zelo dobro ohranjeno, sive barve, zamenjam ali prodam. Ponudbe pod Zamenjam na ogl. oddelk. 7533-7

NEPREMICNINE HISO NA BLEDO, dvostanovanjsko, zamenjam za hišo v Ljubljani. Naslov v ogl. oddelku. Ljubljana. 7489-8

HISO, vili podobno, z okoli 700 m² vrta, v Mariboru, zamenjam za enostanovanjsko kjer koli na Stajerskem ali v okolici Ljubljane, tudi kupim, takšno Zagorski, Maribor, Meljska cesta št. 3. 7600-8

POSESTVO, na katerem bi se redilo štiri glave živine, vzajem takoj v najem. Ponudbe pod Arondirano na oglasni oddelk. 7608-8

PROJEKTO POSESTVO vseh kultur, 33 oralo, poslojce prenovljeno, ali pa parcele na drobno do polovice, Ogled 17. III. in 21. III., 20 minut od postaje Pesnica, Medved, Dobrenje 76. 7481-8

PARCELA 380 kv. m, travnik 7200 kv. m, prodam. Ponudbe na ogl. odd. pod Rudnik—Barje. 7619-8

Poziv

vsem upnikom in dolžnikom Sindikalne menze (hotel Trst) v Kočevju

Ker je Sindikalna menza v Kočevju v likvidaciji, se pozivajo vsi upniki in dolžniki te menze, da do 1. aprila 1948 pri upravitelju te menze prijavijo svoje terjatve, odnosno da poravnajo svoje dolge.

Kočevje, dne 12. marca 1948.

UPRAVA

MANJSE POSESTVO v bližini Kranja ali na Gorinskem v bližini postaje kupim takoj. Sprejemam tudi užitarje. Naslov v podr. SP Kranj, 7589-8

PARCELE v izmeri 8000 kv. m na zelo lepi točki v Zalcu, tudi deljivo po dva do tritisoč kv. m, proda Zagorski, Maribor, Meljska 8. 7596-8

HISO, dvostanovanjsko, komfortno s hlevi, garažami, 1500 m² zemlje, sadovnjak, pripravno za kokošerejo, 3 kilometre od Zagreba, za 1.260.000 proda Zagorski, Maribor, Meljska 8. 7597-8

HISO, dvostanovanjsko, z 1000 kv. m vrta, v Zagrebu, z delavnici na zelo lepem prostoru, za 1.300.000 — proda Zagorski, Maribor — Meljska št. 8. 7598-8

MALO POSESTVO z gospodarskim poslopijem, z lepim sadovnjakom in Rogarski Slatini prodam. Ponudbe na Vestnik pod »Lepa točka«. 7599-8

SOBE — STANOVANJA

OPREMLJENO SOBO išče samec, po možnosti v centru, Mostah ali na Rakovniku. Plača dobro. Ponudbe na oglasni oddelk pod Dalmatince. — oficir JA. 7177-10

TOVARIŠICA, zdrava in redoljubna, dobi sobo in oskrbo za pomoč v gospodinjstvu dopoldne. Vprašati Kavčič, Rimska cesta 7, vrata 2. 7566-10

DVOSEBNO STANOVANJE v Novem Sadu zamenjam za enako v Ljubljani. Završnik Valentin, Malgačeva št. 18. 7569-10

KOT SOSTANOVALKA grem k dobri družini. V prostem času bi pomagala pri delu. Naslov v ogl. odd. 7562-10

TRISOBNO STANOVANJE, veliko in moderno, v centru (v eni podnizni) zamenjam za dvosobno po možnosti z vrtom. Ponudbe pod Udobnost na ogl. odd. 7564-10

TOVARIŠ išče prazno sobo s stedišnikom v mestu ali bližnji okolici. — Naslov v ogl. odd. Maribor. 7484-10

VELIKO SOBO in kuhinjo z vsemi prilikami in malo vrta v Celju zamenjam za istotakim ali 2 malima sobicama na periferiji Celja. Naslov v SP Celje. 7493-10

STUDENT išče stanovanje v centru. Ponudbe pod: Vojvodina na oglasni oddelk SP. 7470-10

ENOSOBNO STANOVANJE z vrtom in sadnim drevjem v Mariboru zamenjam za enosobno stanovanje po možnosti z vrtom v Ljubljani. Vprašati pri upravitelju DAPPS za Slovenijo. Stari trg 34. 7578-10

PRAZEN KABINET s posebnim vodom oddam najraje šivilji. Ponudbe pod Šivilja na ogl. odd. 7586-10

2 PRAZNI SOBI išče upokojenke z odraslim sinom. Pripraviha na protislugo. Ponudbe pod Učiteljska na SP Celje. 7591-10

SOBO iščem za pomoč v gospodinjstvu, dopoldne ali popoldne. Naslov v ogl. odd. 7559-10

SOBO iščem proti pomoči v gospodinjstvu. Gostilstvo Pigovec, Ljubljana. 7553-10

STANOVANJE išče mlad natekar — plača dobro. Ponudbe pod Soliden 3 na ogl. odd. 7626-10

RAZNO

POZORI Barvamo in čistimo usnjene čevlje, mešne čevlje in torbice največje Mešin trg 11 Demalj 6562-14

Dne 14. t. m. je umrla naša nadvse dobra mama, stara mama in tašča

Alojzija Dolinšek

rojena Kos

Pogreb bo v torek 16. t. m. ob 15. na dolsko pokopališče.

Hrastnik, Ljubljana, Sarajevo, dne 14. marca 1948.

Zaljuča otroci: Sonja, Lejze, Mici, zet, snaha, vnukinja, in ostalo sorodstvo

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da nas je zapustila naša preljuba sestra, teta in svakinja

Hani Zeman

knjigovodkinja

Pogreb drage pokojnice bo v torek 16. marca ob 16. z žal. iz kapele sv. Nikolaja, na pokopališču k Sv. Križu. Meša za dušo bo 23. t. m. ob 14.7. v župni cerkvi Sv. Družine v Mostah.

Ljubljana, Beograd, Duchov. C. S. R., dne 14. marca 1948.

Globoko Zaljuča: brata Franc, Zdenko, sestra Mafa por. Minar, Albina por. Kifer in ostalo sorodstvo

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so nas ob naši težki izgubi obiskovali in nas tolažili.

Rogatec, Celje, Maribor, Ljubljana, Zagreb, Uroševac, dne 14. marca 1948.

Zaljuča: oče Karel, otroci Pepca, Liza, Vinko, Ančka, Nežka, Jože, Kati, Polde ter družine: Rajher, Ducman, Zelko, Dvorsak, Turk, Solinc

NAJDIŠTELJA izgubljenih dokumentov na ime Hui Ludvig, prosim naj vrne na naslov Velika Colnarska številka 10, v nasprotnem primeru razveljavljam. 7571-14

LISTNICA z denarjem in izkaznicami mi je bila vzeta 8. marca na trgu Kranj. Ker je storilka na videz poznana, naj vrne listnico na naslov izkaznice, sicer bo policijsko zasledovana. 7490-14

IZGUBIL SEM siv šal na obeh koncih s tremi poprečnimi rudi programi 10. t. m. med 12. in 13. uro na Tržaški cesti od Oražne do Bobenčkove ulice. Najdištelja prosim, da ga odda proti nagradi: Tržaška c. 42, Rosina. 7375-14

PROSIM LEPO OSEBO, ki je pobrala črno žensko denarnico v sredo dne 10. marca ob 10. pred bivšim semeniščem od stolnice na potu k živilskemu trgu, naj jo vrne na naslov, ne pokojniškim listku v denarnici ali v oglasnem oddelku SP proti nagradi. 7612-14

RAZGLAŠAM za neveljavno ukradeni izkaznici OF na ime Križe Janez Cermošnjak. 7452-14

RAZGLAŠAM za neveljavno izkaznico na ime Jamšek Miha, Sklenar drevce št. 39, Zagorje ob S. 7492-14

PREKLIC! Podpisana preključem, kar sem govorila o tov. Brezjarju Jožetu in sestrah iz Hrastja pred Skodlarjevimi v Gorenjah kot neresnično in brez vsake podlage. Kadivce Tilka, Hrastje 1. Kranj. 7604-14

VZETA mi je bila denarnica, osebna izkaznica in legitimacija OF na ime Lavric Pepca, Smartno pri Litiji. — Vse razglasam za neveljavno. 7605-14

TRIGLAVANI, ki bi radi imeli jubilejne slike iz leta 1897—1900, naj sporočijo svoj naslov Bredič Zemljič — Ormož. 7606-14

STARE Ivanka, Koprivnik, prepovedujem vsako neumestno govorjenje nasproti tov. Polaku Avgustu iz Stare Fužine, ki se mu dela krivica, ker on ni prizadel in niso imela nikakršnih zvez, v nasprotnem primeru bom postopala sodnijsko. 7605-14